

Vadászok és fegyverkedvelők lapja

magasles

Független Információs Havi Lap

2004. május – II. évfolyam 5. szám

- Büntett lett az orvvadászat
- Pick-up összehasonlítás
- Vendégvadászok
- „Tundra” bock
- Lespuskák
- A bak vadászata
- Zsigereelés
- Kedvezménykuponok
- Szaküzletek árlistái

**IWA
2004
újdonságai**

253 Ft

LAPUA
hungaro-ARMS KFT.
Lapua Ipari Kereskedőház

Lapua
pisztoly és golyós vadászlőszerkek

22 Long Rifle
SIGNUM
LAPUA
50
For U

Budapest: Várkerületi út 122. Tel: (06) 71 215 4458
Dél: Árpád u. 14. Tel: (06) 33 413 11534
Mosonmagyaróvár: Magyar út 38. Tel: (06) 714 457
Szombathely: Részvényesi s. 2. Tel: (06) 291 334

Internet: www.hungaroarms.hu • E-mail: info@hungaroarms.hu

Hetven év gyártási tapasztalatai:

NIKE sörétes lőszerkek
Trap sportlőszerkek
Skeet sportlőszerkek
vadászlőszerkek
speciális lőszerkek

a márkakereskedőknél.

Magyar gyártmány!

8184 Fűzlőgyártelep, Pf. 22.
Tel.: 88/451-310, 88/596-160, fax: 88/451-091
E-mail: techinfo@nike-fiocchi.hu
www.nike-fiocchi.hu

Harmónia Material Kft.
4025 Debrecen, Széchenyi út 10.
Tel.: 52/430-468

HUNO 2000 Kft.
8184 Fűzlőgyártelep, Munkás tér 4.
Tel.: 88/451-584

VADÁSZATI LEHETŐSÉG!

Az ország egyik legszebb tájegységén,
a Bükk-hegységben, vaddisznó egyéni
és társas vadászati lehetőség
„Vaddisznós” kertben.

Szabad területen egyéb vadfajok
elejtése!

Szállás a területen található
vadászházban!

További lehetőség: fotószafari, ijas vadászat.

Információ:

„Várerdei” Kft., Gombás Sándor • Tel.: 30/933-2216
www.vadaskert.hu • e-mail: info@vadaskert.hu

TÖKÉLETES VADÁSZÉLMÉNY REÁLIS ÁRAKON!

Erről olvashat

Háttér / Egy kiállítás tényei – IWA 2004	4
Bicskaarzenál	5
Svájci újdonságok	6
Környezetbarát és luxus	6
Jó, jobb, legjobb	7
Vadászoptikák	8
Hírek Keletről	8
Erdőn, mezőn / Márok Tamás: A bak vadászata	10
Márok Tamás: Zsiglerelés	30
Detrich János: Jel és üzenet	32
Pályázat / Gams ist Gams	13
Négy keréken / Kasza László: Tereplovak	14
Lőpor / Kovács László	
Lespuskák	18
A hónap puskája: „Tundra” bock	20
A hónap töltenye: Harcterről az erdőbe	22
Csaholó / Szabó-Tóth Péter: Fedezetéstől a kölyöknevelésig	24
Kammermann Péter: Véreb egyleti nap	25
Vadászmozaik	26
Vadászetika / Detrich János: Vendégváró	28
Dr. Vadász / Márok Tamás: Büntett lett az orvvadászat – de melyik?	34
Naptár / Május	36
Vadászpiac	38
Börze	47
Kedvezménykuponok	48
Terjesztő partnereink	49
Előzetes / Júniusi számunkból...	50

Ebben a lapszámunkban az alábbi partnereinkről talál bővebb információt

Armes Lebrun	27	Hegyaljai Kft.	23	Safex Kft.	27
Bakonyerdő Rt.	27	Hungaro Arms	2	SEFAG Rt.	29
Carryboy		H & B Vadászati Kis- és		Siryus	48
és Duna Interservice	51	Nagykereskedés	9	Sólyom Fegyverjavító	27
Cont-Eco Kft.	23	Kiss & Kolláth	17	Sólyom Vadászbolt	48
Diana Szakképző Iskola	27	Kovács és Társa	láblic	Szerdahelyi Kft.	35
Erva Kft.	52	Kutenics József	47	Tengerdi Kft.	37
Fenyvesi Zoltán	27	Lőrincz és Fia Kft.	48	Trezor Rt.	48
Frommer Kft.	23	Major Tibor	47	Várerdei Kft.	2, 48
Gémesi Tamás	5	Mobilker	48	Weidmann Kft.	27
Hanyi Vadászbolt	48	Nike Fiocchi	2		

Egy kiállítás tényei

IWA 2004

Az, hogy a Nürnbergben megrendezett IWA nem vált a világ vadászainak zarándokhelyévé, csupán egyetlen dolognak tudható be: e kiállítás leginkább a szakembereknek szól, ezért nem lehet „csak úgy” jegyet váltani! (Az előre regisztrált érdeklődőket azonban szívesen látják. Regisztrálni – jövőre – itthon érdemes a Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamaránál, telefonszám: 345-7645, így biztosan nem maradunk a kapukon kívül.)

A kötelező regisztráció ellenére a csarnokokban így is nagy a sürgés-forgás. (Tavaly 27 ezer szakmai látogató volt kíváncsi a vadászat és szabadidősport újításaira.) Mindenki nézelődik, nyüzsög, próbál üzletet kötni. A kiállítók pedig mindent bevetnek, hogy termékeikre felhívják a figyelmet. A standok jól tervezettek, mindenki mosolyog és előzékeny, s nem spórolnak a vaskos prospektusokkal, kiadványokkal és CD-kkel sem. Mindez persze nagyon fontos, de mégiscsak másodlagos, hiszen az új termékek

bemutatóját is ezekre a napokra időztetik. Megannyi új vagy újjá varázsolt technikájú fegyver, különleges kések, ruhák, eszközök és használati tárgyak kerülnek az érdeklődés középpontjába. Látszólag valamennyi tökéletes, nem könnyű választani közülük.

A négy napig nyitva tartó kiállítás végignézéséhez nem elegendő egy délelőtt, de még egy nap sem. Az óriási kiállítási csarnokokban csak részletes térképpel lehet tájékozódni, és nem árt időnként a vaskos katalógusba is belelapozni. A zsúfoltan berendezett kiállítási terület közel ötvenezer négyzetméter! Ez talán nem is tűnik soknak, ám egy igazi érdeklődő 988 helyen áll meg – ugyanis 47 országból ennyi kiállító képviseli magát. S ha a nézelődés nem elég, érdemes bekukkantani a termékbemutató előadásokra is!

Munkatársaink ellátogattak a 2004-es IWA-ra, és a következő oldalakon az ott bemutatott tengernyi újdonságból szemezgetnek.

2004 januárjában a Columbia River cég által bejelentett új kések száma igen nagyra bizonyult. Akik nem ismerik a termékeket, azoknak elsősorban a széles választékot említem meg. Mivel hazánkban kevés helyen forgalmazzák ezeket a késeket, engedem meg, hogy néhányat – elsősorban a vadászati szempontból érdekeseket – bemutassunk.

Tulajdonságok

Brooks Range Pro Hunter

- Félnyúzó, borotvaéles vágóél
- Penge: 7,9 cm
- Vastagság: 0,4 cm
- Acél: AUS 8, 57-58 HRC
- Teljes hossz: 19,1 cm
- Tömeg: 142 g

Chugach Range Pro Hunter

- Penge: 7,9 cm
- Vastagság: 0,4 cm
- Acél: AUS 8, 57-58 HRC
- Teljes hossz: 19,4 cm
- Tömeg: 136 g

Wrangell Range Pro Hunter

- Penge: 7,9 cm
- Vastagság: 0,4 cm
- Acél: AUS 8, 57-58 HRC
- Teljes hossz: 20,3 cm
- Tömeg: 156 g

A Pro Hunters sorozatot az alaszakai Russ Kommer tervezte kimondottan komoly vadászoknak, és elsősorban azoknak, akik dédelgetik, majd gyerekeikre hagyják ezt a kést. Valamennyi kés igazi unikum, hiszen minden egyes darab egyedi művészi alkotás. A nyele bőrgyűrűkből, kézbe simuló gömbölydedséggel készül, míg a penge rozsdamentes acél.

Természetesen a cég nemcsak az új, hanem a régebbi termékeket is felvonultatta, így büszkén mutogatták a díjnyertes Kommer Alaska Bwanát, az összecukható nyüzökést, amelyet az alaszakai szakember saját használatra fejlesztett ki. Munkája során ugyanis Russ Kommer gyakran nyúz meg karibukat vagy 800 kg feletti jávorszarvasokat. Ilyenkor szüksége van egy olyan szerszámmra, amelyet kényelmes és könnyű használni, nem veszti el az élet és könnyen tisztítható. Lapos profiljának köszönhetően kényelmesen hordozható, ugyanakkor elég erős a nyüzáshoz. Természetesen a penge kibiztosítható, így erős igénybevétel esetén sem csukódik össze.

Tulajdonságok

- Penge átlagos hossza: 9,2 cm
- Vágóél: 8,6 cm
- Vastagság: 0,3 cm
- Acél: AUS 6M, 55-57 HRC
- Nyél csukott hossza: 12,4 cm
- Tömeg: 96 g

Gémesi Tamás
Preparátor

8500 Nagykároly, Lovas u. 20.
Tel.: 26/9273-720 Tel./Fax: 83/224-194
E-mail: gemesi@bbsmail.hu

Madarak, emlősök, halak, afrikai állatok, trófeák, montírozott vadbőrszönyegek kikészítése és értékesítése az országban a legnagyobb választékban.

Nyitva tartás:
Hétköznap: 7⁰⁰–18⁰⁰
Szombaton: 7⁰⁰–12⁰⁰
Budapesti átvételyünk
Schmidt Pál preparátor
1238 Lőrinc u. 14.
Tel.: 285-61-62
Nyitva tartás:
Hétfőtől-Péntekig: 7⁰⁰–15⁰⁰

Tulán nem túlzás azt állítani, hogy a Victorinox név minden vadászembernek (és persze másoknak) a világ legjobb zsebkését juttatja az eszébe. Ezt a kisméretű zsebkést – amely nemcsak kés – szinte mindenhol megleléssel használhatjuk. A Victorinox több mint 400 különféle modellje közül válogathatunk, amelyekbe akár 50 funkciót is beépítenek. Mivel ezek a modellek meglehetősen népszerűek, itt csak ízelítőt kínálunk az újdonságokból és érdekességekből.

Svájci újdonságok

SwissMemory

Úgy látszik, hogy a bicskásokat sem hagyja hidegen a technika fejlődése. Ezt bizonyítja, hogy a Victorinox által legújabban piacra dobott zsebkés 64 MB-os USB memóriatárolóval van ellátva. Ez alkalmas zene, fotó vagy más adat kis helyen történő eltárolására. És ez még nem minden. A SwissMemory USB Victorinox két változatban is hozzáférhető: A kisebbben golyóstoll és egy piros LED lámpa, míg a másikban ezek mellett olló, körömtisztító, csavarhúzó is található.

SwissFlame

Tűzcsiholó zsebkés. Egy apró gázöngyújtót építettek bele az új zsebkésbe. Gondolom, nem szükséges sorolnom előnyeit. Egyetlen hátrány, hogy 1500 m fölötti magasságban nem használható. Mondjam azt, hogy szerencsés helyzetben vagyunk?

Természetesen a zsebkés az öngyújtó mellett nem veszítette el hasznos eszköz szerepét. Ugyanúgy megtalálható benne a penge és sok más eszköz (csavarhúzó, konzervnyitó, fűrés, olló stb.), mint korábbi társaiban.

Altimeter

A 17 funkcióval ellátott Altimeter szinte mindenben hasznos segítőtársa lehet a hegyek szerelmeseinek. A szokásos eszközök mellett ezt a zsebbe valót ellátták egy magasságmérővel és egy hőmérővel is. Bár a magasságmérő nem feltétlenül szükséges hazánk magasabb részein sem, a hőmérő gyakran segítséget nyújthat, és a zsebünkben mindig kéznél lehet.

Környezetbarát és luxus

A RUAG Ammotec – vagy ahogyan többen ismerik, az RWS – igazi különlegességgel rukkolt elő: golyós töltényeket adott ki briliáns kivitelben. A lenyűgöző megjelenés kombinálódik a személyes jelleggel és a tökéletes ballisztikai tulajdonságokkal. Aranyozott lövedék biztosítja az elegáns megjelenést és kiváló tulajdonságokat. A személyesség varázsát a vadász minden egyes tölténybe gravírozott neve jelenti. A precizitást és megbízhatóságot a kézi töltés és a tökéletes megmunkálás adják.

Titan 6 Luxus

Professzionális minőség, megbízhatóság, precizitás – mondja a gyártó az új Titan 6 Luxus puskájáról, amely .30-06-os kaliberben érhető el jelenleg. A

gyegeter ötvozi a tolozaras puska megbizhatosagat a luxus kivitellel. Olajjal kezelt diofa es pisztolyfogas jellemzi meg.

Rottweil acélsörét

Ez a sörétes töltény a minőségi acélsörétekkel (a belső és a felületi keménység megfelel a CIP-nek) környezetbarát, és kimondottan a vízimadarak

vadászatára fejlesztették ki. Ennek megfelelően a Steel Game töltény ott használható, ahol a hagyományos ólomsörét már nem megengedett. Mielőtt ilyen muníció használatára szánánk el magunkat, mindenféleképpen ellenőriztessük fegyverünket, hogy alkalmas-e erre.

Érdekes hír az is, hogy a német RUAG Ammotec, a svájci RUAG Holding tagja megszerezte az ausztriai Hirtenberger AG kis kaliberű töltényeinek márkanevét és eladási jogát. A RUAG szerint a vásárlóknak nem kell félniük a változásoktól, a Hirtenberger töltények helyet kapnak a RUAG eddigi (Dynamit Nobel, RWS, Rottweil, Geco, SM és Norma) kínálatában. A hír azért is fontos nekünk, mert a Hirtenberger csoport hazánkban (Pápán) is jelen van.

Jó, jobb, legjobb

Magasles extra
1 000 000

A Browning cég örömmel és büszkeséggel jelentette be, hogy a milliomodik Browning automata fegyvert is elkészítették. Az 1967 óta készülő fegyverek bizonyítottak, és vitathatatlanul a legismertebbek a világon.

A Browning nevet a cég megalakulása óta az újítás és a megbízhatóság jellemezte a dupla és a bock sörétes fegyverek terén egyaránt. A legnépszerűbb B525 modell vitte a zászlót, és biztosította a Browning cégnek a kiemelkedő helyet a piacon. A minőség hagyományát és a fejlett technológiát továbbfejlesztve 2004 a Cynergy éve a Browningnál. A Cynergy egy teljesen új profilú sörétes fegyver. A Cynergy nemcsak egy új fegyver, hanem egy egyedülálló Browning.

Egyelőre két típusát kínálja a gyártó, a Cynergy Sporter és a Trap modelleket, de csak 12-es kaliberben.

A Cynergy típusok főbb jellemzői közé tartozik a túlfűrészes (back-bore) cső, amelyet Diamond titán szűkítő rendszerrel (choke) láttak el. A megnövelt csőátmérő eredményeképpen nő a lövedék sebessége is, de csökken a visszaható erő. A kisebb szűkítés miatt a sörétek is kevésbé deformálódnak, hihetetlenül egyenes szóráskepet eredményezve. A Cynergy sörétes fegyverek csövet szintén az új titán Diamond szűkítő rendszerrel képezték ki. Ennek előnye, hogy a PVD technológiának köszönhetően példátlan ballisztikai tulajdonságokkal ruházta fel a fegyvert, mindemellett, hogy élettartama várhatóan meghosszabbodik.

Az ugyancsak újnak számító MonoLock csukló biztosít lehetőséget arra, hogy a Cynergy profilja kategóriájának legalacsonyabbja, mindössze 60 mm legyen. Ez a fegyver csövet a lövész számára ideális helyzetbe engedi, gyorsabb ismétléseket tesz lehetővé.

Érdekesség a szintén újonnan fejlesztett ún. fordított ütőszerkezet. Ez egy mechanikus elsütőszerkezet, amely egy aktivátort alkalmaz arra, hogy megfordítsa az ütközési erőt az ütőszerkezet felől az ütőszeg felé, melynek eredményeképpen a rendszer rendkívül gyorsá válik.

Vadászoptikák

A Minox név mindig egyet jelentett: a miniatürizálást az optikai eszközök területén. Most sem csalódtunk. A Minox több újdonságát is bemutatta az IWA szakszaváron.

Nitrogén helyett argon

A Minox távcsövek jó minősége most tovább tökéletesedhet. A cég bejelentette ugyanis, hogy megszelátóit a jövőben nem az eddig használatos nitrogénnel, hanem egy teljesen közömbös gázzal, az argonnal tölti fel. Az argon ugyanis alap helyzetben nem lép kémiai kölcsönhatásba más anyagokkal, és nem is abszorbeálja a vízmolekulákat. Ennek eredményeképpen az optikai eszközök belsőjében nem képződik pára, ezáltal nem korrodálódnak, aminek eredményeképpen tovább tartanak. Az ar-

gon előnye még, hogy molekuláinak nagyobb mérete miatt lassabban illan el. Ugyanakkor – ellentétben néhány más gyártóval szemben – a Minox nem porózus műanyag, hanem speciális alumíniumvázatokat használ. Ez biztosítja a felhasználót, hogy a nemesgáz hosszú ideig tartó védelmet nyújt.

Minox NV mini

A miniatürizálás általános trendje – mint a mobiltelefonok, a fényképezőgépek vagy számítógépek esetében – készítette arra a Minoxot, hogy az optika terén is változtatásokon gondolkodjon. Ennek eredményeképpen fejlesztette ki az egyik legkisebb éj-

jellátó készülékét, az NV minit. Extrém kompakt kivitelű terméke (a gyártó szerint) jól használható, jó képet ad még holdvilág nélküli éjszakákon is.

A beépített infravörös segédfénynek és a többrétegű lencsebevonatnak köszönhetően az éjjellátó teljes sötétben is használható. Érdekesége, hogy a házat úgy tervezték, hogy vízálló legyen!

Kompakt távcső

A Minox egy új távcsövel is szélesítette kínálati palettáját. A BD 10x32 BR 10-szeres nagyítás mellett az aszférikus lencsetechnológiát kínálja. A hagyományos Minox értékek testesülnek meg egy kiváló optikai teljesítményt és precíz mérnöki munkát dicséző kompakt távcsőben. Az aszférikus technológiának köszönhetően a visszaadott kép magas kontrasztú és a sarkokban is megfe-

Tulajdonságok

- Nagyítás: 2-szeres
- Objektív átmérője: 22 mm
- Felbontás: 35 vonal/mm
- Látószög: 11 fok
- Dioptrikorrekció: ±4 dioptria
- Méretek: 33x41x107 mm
- Tömeg: 180 g

Tulajdonságok

- Nagyítás: 10-szeres
- Frontlencse átmérője: 32 mm
- Kilépő pupilla: 3,2 mm
- Látómező: 105 m / 1000 m
- Közelpont: 2 m
- Dioptriaállítás: ±2 dioptria
- Szűrületi érték: 17,9
- Méretek: 126x127x49 mm
- Tömeg: 630 g

előn él. Az aszférikus lencserendszer másik nagy előnye a gazdag színvisszaadás és a részletgazdag kép. A távcső váza alumínium, amelyet gumiborításal láttak el.

Hírek Keletről

A sokak által csak IZS néven ismert Baikal cég sem télenkedett az elmúlt hónapokban. Az egyéb pisztolyok és harcászati fegyverek mellett a vadászok számára is bemutatott egy új fegyvert. Az MP-142K a modern, nagy kaliberű fegyverek stílusát idézi. Emellett erős és megbízható zárszerkezettel, cserélhető magazinnal és rugós kivetővel látták el. Az MP-142K fegyver jelenleg 9,3x64-es kaliberben, 650 mm-

es csőhosszal (lesz?) kapható. A súlya 3,9 kg.

Ugyancsak a Baikal újdonsága – bár nem annyira vadászoknak, mint inkább céllövőknek, gyakorlóknak ajánlott – az MP-512 légfegyver. A 4,5 mm-es kaliberrel rendelkező fegyver csőhossza 450 mm, súlya 2,8 kg. A lövedék csőtorkolati sebessége 170 m/s.

A viszonylag szűk terjedelem miatt csupán néhány újdonságot mutathattunk be. Tudjuk, hogy válogatásunk meglehetősen szubjektív, de igyekeztünk kis ízelítőt adni mindabból, amit az IWA-n láttunk és tapasztaltunk. Későbbi lapszámainkban visszat-

rünk még az ott látottakra, leginkább azért, hogy friss és naprakész információkkal tudjunk szolgálni olvasóinknak. A 2004-es IWA-n bemutatott termékek ugyanis 2005-ig, a következő kiállításig, újdonságnak számítanak.

Angol vadászszékek
nyári-téli modellek, sok zsebbel. Több mint tíz modell közül választhat.
6900 Ft-tól

Kamáslik nagy választékban
6900 Ft-tól

Vadászmellények
nyári-téli modellek, sok zsebbel. Több mint tíz modell közül választhat.
6900 Ft-tól

Nyári sapkák
1900 Ft-tól

Terry bivalybőr térdnadrág
Méret: M-XXXL
Ár: 48 400 Ft
Rendelje meg most 10% kedvezménnyel!

Nyári vadásznadrág
100% pamut
Méret: M-XXXL
6200 Ft
Lecipőzhető számai is kapható!
Még további modellek, többféle terepszínből is!

Női vadászok részére külön kollekción!

H & B VADÁSZATI KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS
Kérje katalógusainkat, érdeklődjön más termékeinkről: 70/315-1314, monarchiavadaszbolt@pro.hu

A bak vadászata

Márok Tamás

Akárhány híres-neves, sokat látott, világot járt vadással találkoztam, akinek kedvenc vadja az őzbak volt. Pontosabban: őzakra szeretett legjobban vadászni. Én nem vagyok túl hírneves, keveset láttam, még kevesebb világot jártam. Viszont éppen ezért több időm volt végiggondolni, miért is van ez így?

A kicsi őznek nincs olyan impozáns tróféája, mint a büszke szarvasnak vagy a mokány muflonkosnak – viszont sokkal változatosabb. Egy 2-300 grammos, hatágú agancs is ezerféle lehet. De legalább ilyen sokfélék a bak kézre kerítésének módozatai is. Ráadásul április közepétől augusztus közepéig az őzbaknak alig akad vetélytársa, hisz rajta kívül csak vaddisznóra vadászhatunk. Már ahol a sertevad megtalálható. Őz viszont az ország egész területén él. Amilyen változatos a vidék, mely otthont ad neki, éppoly sokféle a vadászati mód, melyet a siker reményében alkalmazhatunk.

Újabban őzakra már április 15-től vadászhatunk. Vagy inkább vadásztathatunk, hisz a tavaszi időszaktól legtöbb területen a fizető vendégeknek tartják fenn. Régen május 1. volt az idénykezdet, ami életani szempontból sokkal indokoltabb, hisz kevés agancs érik meg április közepére. Különösen olyan kegyetlen tél után, mint a tavalyi volt. Idén szeren-

csére barátságosabb volt az inség, ezért bizonyára kevesebb szintelen, éretlen, félig szőrös, azaz barokk agancs kerül a bírálóbizottságok elé. Itt egy fontos szabályra szeretném fölhívni a figyelmet: minél öregebb egy bak, annál hamarabb érik meg az agancsa. Őreg bak elsőként tisztít le – de utolsónak vedlik. Mintha a vén legények jól tudnák, hogy tavasszal első az éles fegyver, az új ruha ráér. Ezt a két tapasztalatot jól kihasználhatjuk a korbecslésben.

Tavasszal a legelterjedtebb vadászati mód az autózás. Ilyenkor még kevés a takarás, a gabona alig terdig ér, az erdők nem lombosodtak ki, a vad előbb-utóbb szem elé kerül. Az őzeket általában kisebb csapatokban találjuk, a pocakosodó suták között legtöbbször bak is áll. A módszer eredményes, mert nagy területet látunk, és mert kevés még a takarás. Azon kívül a január vége óta békén hagyott őzek is bizalmasabbak, közelebbre bevárnak. Megkönnyíti a zsákmányejtést, ha egy vadász (avagy vadőr) csak bírál, a másik pedig csak lő. Ilyenkor, ha az őzek látáson belülre kerülnek, a kocsis megállítása után a lövő azonnal emelje föl a puskáját, támasszon ki és biztosítson, hogy a kísérőnek csak annyit kelljen sügni, hogy mondjuk jobbról a harmadik. Ha a kiszemelt bak elugrik és messze szalad, utánamehetünk, mert könnyen elképzelhető, hogy néhány száz méteres vágta után megáll, különösen, ha olyan terepre ér, ahol fedve érzi magát. Esetleg újra lövésre kaphatjuk. A követéssel azonban csínjában bánjunk! Az autós üldözés nemcsak vadászati, de könnyen szét is zúzza a beállt csapatokat, s az őzek hamar megtanulják, hogy az autótól félni kell, s kilométerekről elmenekülnek!

Ha egy mód van rá, adjunk lehetőséget a vadásznak, hogy ő is megnézze, mire lő. Netán eldönthesse, hogy tetszik-e neki az előttünk álló példány, vagy inkább másik bakot akar keresni. Megtehetjük, hogy a megpillantott rudlira nem megyünk rá egyből, hanem messzebről szemrevételezzük őket, lehetőleg spektívvel, majd közösen meghányjuk-vetjük a megközelítés lehetőségeit. Ha alkalom adódik a gyalogos becserkelésre, mindenképpen válasszuk azt! Még jobb, ha ez bujkálással, több száz méteres görnyedt járással, netán némi kúszással, no és kockázattal jár. Az így szerzett trófea sokszoros értéket képvisel, a vadászat magasabb élvezetet ad.

Őz esetében a törvény ugyan megengedi a motoros járművel való vadászatot, de sokkal hangulatosabb, ha lovas fogattal keressük a bakot. Vadászfogattal. Efféle vállalkozáshoz nyugodt lovak kellenek s a vadászathoz értő, jó szemű fogatos. De ez nem valamiféle ördögösség, csak egy kis gyakorlat kell hozzá. Ha a környéken akad egy vállalkozó szellemű fuvaros, bizvást megpróbálkozhatunk. A hintó sarog-

lyájában egészen másképp mutat a bak, mint egy te-repjáró vadszállító rácsán!

A cserkelés inkább reggel lehet eredményes. Ehhez lehetőleg félig fedett terepet válasszunk – már ha van ilyen a területen. Erdőségeken, kisebb tisztásokon kereshetjük a csipegető őzeket. Ilyenkor fontos a jól összeválogatott szerelés. Az idény nagy részében már nincs hideg, ezért nem kell túlöltözni, különösen, hogy megyünk. Ha van választék, ne nehéz, fényerős távcsövet vigyünk magunkkal, hisz legtöbbször jó világítás mellett nézhetjük meg leendő zsákmányunkat. A csizma a megfelelő lábbeli, mert az erős reggeli harmatban a cipő hamar átázik. A cserkelés „rövid lesek hosszú sorozata”. A legnagyobb hiba, ha rohanunk, s a legjobb, amit tehetünk, ha lassan, meg-megállva, hallgatózva haladunk. Különösen egy-egy jól belátható részen, erdőszélen, nyiladéknál, tisztáson nyugodtan időzzünk 5-10 percet, hátha megmozdul valami. A cserkelés magányos műfaj, az öregek azt mondták „néha még egy ember is sok”. Aki teheti, egyedül lopakodjon. Ez nemcsak az eredményesség, de az élvezet szempontjából is jobb. Itt a vad van előnyben, mert mi mozgunk. Ezt csak úgy egyenlíthetjük ki, ha jó széllel, teljes csendben haladunk. Mindig használjuk ki a terep rejtőzködési lehetőségeit. Ne az út közepén, hanem egyik szélén haladjunk, ne tegyünk hirtelen, széles mozdulatokat, mert azt a vad hamarabb kiszúrja. Egy bokros réten takarástól takarásig osonjunk. Ha az őz vesz észre minket előbb, azonnal merevedjünk meg. Ha nem kapott szagot, legtöbbször csak gyanakszik, és van esélyünk rá, hogy kis idő múlva megnyugszik. Az őznek nem olyan jó a szeme, mint a gimnek vagy a

dámnak. Csak a tisztán kirajzolódó alakot és a mozgást azonosítja. Ha például mozdulatlanul állunk egy sötét bokor előtt, képes pár méterre tőlünk elvonulni. Ilyenkor elkönyvel bennünket a környezet részének.

Ha bakunk hatalmas nyílt térség közepén áll, megpróbálkozhatunk azzal, hogy nyilegyenesen, takarás nélkül közelítünk feléje. Ilyenkor mozdulatlan foltnak érzékel bennünket. Különösen alacsonyabb bűzában vagy fűben lehet ez eredményes, de nagyon fontos, hogy oldalra el ne mozduljunk. Többször sikerült így ötzet száz méternél közelebbre belopnom, különösen tavaszi-nyári időben. Télen soha. Ha rászántuk magunkat a lövésre, lassan vegyük föl a puskát, és ne sokat teketóriázzunk, mert a vad minden pillanatban elugorhat!

A les vadászat is eredményes lehet. Tavasszal legjobb esély üdén zöldellő gabona vagy lucerna mellett adódik. A lesnek különösen tróféás vad esetében nagy előnye, hogy legtöbbször addig nézegethetjük, amíg akarjuk, az agancsot alaposan el tudjuk bírálni. Am a rafinált, vén bakok ritkán mutogatják magukat sokáig. Valamirevaló vadász persze nem idényben kezdi nézegetni a bakjait, hanem sokkal hamarabb betárolja őket. S ha megbizonyosodott róla, hogy a keresett példány áll előtte, lőjön vagy lövessen azonnal. Apám azt szokta mondani: jónál jobb helyzetre nem kell várni. Ha magaslesen vagyunk, alaposan megtámaszthatjuk a fegyvert, ami biztosabb célzást tesz lehetővé. Ha kisszékre, földre vagy valami te-reptárgyra ülünk, akkor is ügyeljünk rá, hogy a valószínű lövírányokban legyen föltámasztási lehetőségünk. Lent, a földön egyébként különösebb álcázásra nincs szükségünk, egy bokor, gazcsomó vagy egy fa-

törzs is megteszi. A lesnek további előnye, hogy ha az özcsapat nem vett észre bennünket, lövés után elugranak ugyan, de nem remülnek halálra, mert a durranást és egyik társuk lemaradását nem hozzák összefüggésbe az emberrel.

Május végétől fölő a gabona, kizöldülnek a bokrok, a kukoricából és a napraforgóból lassan már ki se látszik a vad, megnő a takarás. Ilyenkor egyre nehezebb bakot löni. Ráadásul eddigre az őzek a tél után már fölveszik a kondíciót, megvedlenek, ezért kevesebb táplálékkal beérik, kevesebbet mozognak. Ilyenkor jelent nagy segítséget, ha kora tavasszal alaposan föltérképeztük az állományt. A bak ugyanis lehetőleg az egész idényben megtartja tavasszal elfoglalt revírjét. S ha ott kitaróan keressük, előbb-utóbb szem elé kerül.

A következő esélyes időszak június végén, gabonaaratáskor következik. A tarlókat fölverő friss zöldre szívesen járnak ki csipegetni az őzek, amelyeknek eddig csak fülét és agancsuk hegyét leshettük a kalászkok között. Persze minél nagyobb a meleg, annál rosszabb a mozgás. Egy-egy lehülést ki kell használni. Javítja az esélyeinket egy kiadós eső is, különösen ha éjjel vagy délután érkezik. Ilyenkor a bőrig ázott vad szívesen jön ki szárítkozni a nyílt területekre, különösen, ha a nap is kisüt.

A bakvadászat másik fő időszaka az üzekedés. Ez június végétől augusztus közepéig tart, a pontos időpontot sokféle tényező befolyásolja, elsősorban az időjárás. Ilyenkor gyakorolhatjuk az özhívás mulatóságát is, ami külön cikket érdemel. Ezúttal csak annyit mondjunk, hogy aki nem akar vagy nem tud bakot hívni, az is nagyobb eséllyel vadászhat ebben az időszakban, hisz megnő az őzek aktivitása. Napközben is gyakran találkozhatunk kereső bakokkal vagy kergetőző párokkal, amelyeknek a figyelmét erősen leköti a szerelem, kevesebbet törődnek biztonságukkal.

Elterjedt nézet, hogy párzáskor a bakot nem találjuk szokott helyén, mert az ivarzó suták után megszire elkóborog. Ezt alapvetően téves véleménynek tartom. Egy-egy bak revírjén belül 2-3 suta is él. Először őket fogja fölkeresni, velük párosodik. Ha ott honterületén nincs éppen szerelemre hajlamos menyasszony, akkor persze megeshet, hogy máshol keres. Ám először – józan megfontolás alapján egyértelmű – a szomszédban, ami persze nem csekély kockázattal jár, hisz egy másik bak területére hatol be, amely épp ebben az időszakban legérzékenyebb a betolakodásra. Megesik persze, hogy a nagy kavargásban egy-egy bak messze vetődik megszokott pagonyától, ám ez semmiképpen nem tipikus. Érdemes viszont megfigyelni, mi történik, ha egy bakot ilyenkor kilövnék

a sutája mellől. A helyére legtöbbször már fél napon belül másik bak áll be.

Augusztus végén, a párzás után csend van a területen. A bakok kimerülten (a suták talán kevésbé fáradtan) hűsölnek valami nyugodt, árnyékos helyen. Őzeink mozgása szeptember elején-közepén élenkül meg újra, amikor enyhül a kánikula, megindul az őszi szőrváltás, és rádöbbennek, hogy ideje némi tartalékot gyűjteni télire. Szeptember végéig elejthetünk még néhány bakot, ha maradt a keretből. Mezőgazdasági területen vadászati csemegét kínálnak ebben az időben a hibridkukorica táblái. Eddigre kivágják belőlük az apasorokat, amelyek ezernyi nyiladékként ígérnek ezernyi vadászesélyt. Az ott kisarjadó gízgázt szívesen eszegetik az őzek, mi pedig a szélen végigcserkelve-autózáva alaposan szemügyre vehetjük őket, s el is ejthetünk egy-két agancsost, októbertől pedig néhány sutát. Régen október elején vegyesen lőhettük a sutát és a bakot. Egy alkalommal egy 120 hektáros tábla körbekerülésével két sutát és egy öreg, ezüstérmes bakot ejtettünk el ezzel a módszerrel.

Utóhang:

Sokszor megkérdeznék, mire szeretek legjobban vadászni, ilyenkor mindig kapásból válaszok: kapitális bőgő bikára! És hányat lőttél már? – kérdezik meghökkenve. Még soha nem volt rá lehetőségem, felelem ekkor mosolyogva, úgyhogy ennek hiányában – özbakra.

(Blaumann Ödön felvételei)

A német ajkúak Gams-nak hívják. Kedvelt élőhelye az alpesi havasi legelők és tisztások, nyáron az árnyékos, míg télen pedig a napos oldalakat keresi. Csapatokban élő vad, általában anyacsapatokban, de a fiatal bakok külön kisebb csapatokat képeznek, az idősebb bakok csak párzási időben társulnak a nőstényekhez. Nappal aktív, veszély esetén füttyhöz hasonló hangot hallat.

Zömök, erőteljes testű, mindkét ivarú zerge a hegyével hátrahajló – ezért kampónak nevezett –, a koponyából merőlegesen kiemelkedő, tövénél gyűrűzött szarvat visel. Szemei nagyok és kiállóak, a szívrághártya barna, a látónyílás fekete és vízszintes. Fülei hegyesek, fél fej hosszúságúak. A pofája torkáig sárgásfehér, mindkét oldalon az orrtól kiindulva a szemek fölött fekete vonal húzódik. Lábai erősek, szétnyitható csülökkel, amelynek ujjpárnái a sziklás talajhoz alkalmazkodtak. Szőre rövid, nyáron a piszkos vörösesbarnától a sárgásszürkéig, a hátán barna sávokkal, télen sötétbarna, csaknem feketének ható hosszú szőrzetű. A hát gerincvonalán sötét, a bakoknál télen akár huszonöt centiméter hosszú szőr fut végig, mely a vad másodlagos trófeája, a vadászok „zergeszakállja”.

A kőbányához hasonló sziklamezőn nehezen haladok, alig bírom követni az előttem haladó kísérvadászt. Jólesik a rövid pihenő, amikor Georg megáll, és keresőtávcsövével körülkémleli az előtünk magasodó tájat. – Három fiatal bak – mondja az alpesi jáger, és előre mutat. A távolság köztük és közöttünk meglehet legalább háromszáz méter, két bak fekszik, egy mozdulatlanul áll a hegy árnyékos oldalán.

Körös-körül sehol sincs egyetlen rejteket adó fa vagy bokor sem, csak lentebb húzódik egy csenevész bokorsor. A bokorsor felúton van közöttünk és a bakok között, de

A festői Karintia csodálatos látványa feledtetni az augusztusi kánikulát, a Wertatscha sziklás csúcsaihoz közeledve szinte forr a levegő. Lassan haladunk előre az ökönyi köveken, kezemben a Bergstocknak nevezett bot, mely két méter hosszú, az alján vashegygyel. Georg, a szikár, ötven év körüli alpesi jáger könnyedén megy előttem, vállán puskája, hátán hátizsákja, jómagam csak a keresőtávcsöveget és a kölcsönkaptott 6,5x68 kaliberű Steyr Mannlichert viszem, de úgy érzem, mintha mázsányit cipelnék. A bércek kampós szarvú zergéjére vadászom, az osztrák hegyek ormáin.

Ezt lőttem! – pályázatunk e havi nyertese:

Gams ist Gams

a rendkívül figyelmes zergék biztosan észrevesznek bennünket, amint elindulunk lefelé. Azért megpróbáljuk, nem is olyan könnyű lefelé menni, mint fölfelé. A Bergstockot magam elé szúrom és belé kapaszkodva óvatosan lépek, de lábaim alól néha ki-kigurul egy-egy kő, és hangos ide-oda kopogással töri meg a csendet körülöttünk, amint lejjebb és lejjebb gördül.

Takarásban vagyunk, mikor a három bak talpon van, és kémlelő tekintetüket felénk vetik. Guggolva egy nagyobb kőszikla fedezékébe húzódunk. – Innen már éppen csak százötven méternyire vannak – mormogja Georg, miközben a hátizsákját igazgatja, hogy puhára tudjam feltámasztani a puskát.

Hason fekszem és kalapomat is a puská alá gyűröm. Gyöngyözik

a homlokom, keresőtávcsöveget a szemem elé veszem, de az hirtelen bepárasodik, és nem látok semmit. Inkább a Steyr Mannlicher céltávcsövében nézem a bakokat. – A közezső lehető, egy Jahrling – bírálja el a tapasztalt alpesi jáger.

Megfeszítem a schnellert és célba veszem a kiválasztott példányt. A bak nem áll teljesen keresztbe, így várok. A feszült várakozás hosszúnak tűnik, pedig az óra másodpercmutatója még alig tett meg egy kört. A zerge mellső lábával feljebb lép, így nekem mutatja a teljes oldalát. A szátkereszt közép-pontja a blatton, mikor megérintem az elsütőbillentyűt. A lövés dőreje szinte pattog a sziklák közt.

Bodental, Ausztria, 2001. augusztus 2.

Gonda Zsolt

Tereplovak

Kasza László

A terepjárók fontosságát egy-egy területbejárás vagy vadászat alkalmával nem nagyon kell hangsúlyozni. Am az, hogy a nagy kínálatból mit választunk, már okozott gondot néhány vadásztársamnak. A választást megkönnyítendő álljon itt ez az írás elsősorban azoknak, akik éppen vásárlásra készülnek, és kíváncsiak arra, mitől is jó terepjáró egy terepjáró. Vadászat szempontjából a legpraktikusabb terepjárók – a mára nagy népszerűségnek örvendő – pick-upok, így ismertetőnk elsősorban ezeket mutatja be.

S hogy milyen is az ideális vadászaúto (a vadász-bált leszámítva)?

Mint említettem, a legjobb választás talán egy pick-up. Pick-upnak azokat a terepjárókat, illetve kisméretű teherautókat nevezzük, amelyeknek az utasfülkéje mögött kisebb-nagyobb plató található. Ez széles körű szállítási feladatokra alkalmas, pl. az elejtett vadat is haza lehet rajta vinni, és az sem mindegy, mit mennyire koszolunk össze! Pick-upok esetében csak feldobjuk hátra, a platóra, és már indulhatunk is. Sokkal praktikusabb és biztonságosabb, mint az autó elejére vagy hátuljára akasztott acélsaroglya. A tisztítása is egyszerű: vízsugár és napsütés. Nem koszolódik a kárpit. Kiegészítőként még csúszásgátló műanyag platóbetétet is rendelhetünk, amely a plató fémrészeit is megvédi a korróziótól. Így a sáros, csutakos ebeknek is van hol utazniuk. A teherbírás is fontos, de a pick-upokra ezen a téren sem lehet panasz, mivel típustól függően 900–1050 kg közötti terhet szállíthatnak. Elbírják a vadkant és a szarvasbikát is.

	Mitsubishi L200	Nissan 4WD	Ford Ranger	Mazda B2500	Toyota Hilux
Motor					
Tüzelőanyag befecskendezés	előkamrás TD	közvetlen, common rail	előkamrás TD	előkamrás TD	közvetlen, common rail
Lökettérfogat (cm ²)	2477	2488	2499	2499	2494
Teljesítmény (kW / LE)	85 / 115	98 / 133	80 / 109	80 / 109	75 / 102
Forgatónyomaték (Nm)	240	304	266	266	260
Sűrítési arány	21:1	18:1	20,1:1	19,9:1	18,5:1
Méreték és tömegek					
Tengelytávolság (mm)	2960	2950	3000	3000	2860
Hasmagasság (mm)	215-235	220	208	205	225
Első terepszög (fok)	NA	31	35	NA	37
Hátsó terepszög (fok)	NA	31	28	NA	34
Rakodófelület hossza (mm)	1500–1830	1395–1865	1530–1753	1530–1755	1355–2160
Üres tömeg (kg)	1705–1750	1765–1805	1710–1785	1700–1730	1670–1695
Max. terhelhetőség (kg)	1080–1125	1055–1095	1050–1100	1125–1225	885–915
Tüzelőanyag tartály (l)	75	75	70	70	66, 77
Fordulókör sugara (m)	6,65	6,4	6,3	6,75	6,1
Menetteljesítmény					
Max. sebesség (km/h)	152	160	147	147	150
Fogyasztás (átlag, l)	10,5	NA	11,3	11,3	NA

Magában a felépítményben is válogathatunk, mivel mindegyik típust rendelhetjük szimpla, extra és dupla kabinnal. A szimpla kabinos csak egy ülésoros, tehát csak kétszemélyes, kétajtós. Cserébe viszont igen hosszú platót kapunk. A dupla, illetve az extra kabinos kivitelek már két ülésoron öt személy szállítására alkalmasak. A duplakabinos verzió négyajtós, így családi használatra is megfelel.

Az autókat extra felépítményekkel is elláthatjuk, szereltethetünk rá platókabint, illetve gallytörő rácsot. A platóra szerelhető doboz vízálló – ha precízen helyezik fel –, és az autó színében is megvásárolható.

A gallytörő rácsok sok esetben vita tárgyát képezik, mivel egyesek feleslegesnek, míg mások kimondottan hasznos darabnak tartják. Véleményem szerint vannak a „díszrácsok a városi aszfaltbetyároknak” és a hasznos gallytörők vadászoknak. A rácsokra fényszórókat is lehet szerelni, amelyek kétségtelenül hasznos kiegészítők.

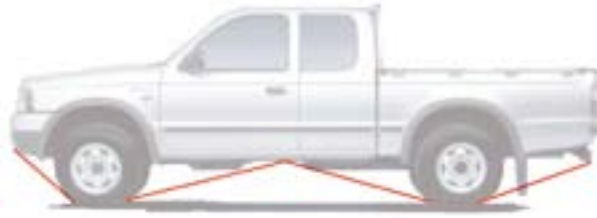
Ma a hazai piacon a Mitsubishi Pajero Pick up, a Nissan Pick up, a Toyota Hilux a Mazda B 2500-as és a Ford Ranger teszik ki a kínálatot, de megemlíthetjük akár a Tata vagy az UAZ/GAZ típusokat is. Mivel ezek az autók igazán kemény terepre, fáradhatatlan igáslónak készültek, ezért tervezésüknél a legfontosabb szempont az volt, hogy robusztusak és elnyúlhatatlanul legyenek. A tervezők ezért alkalmazták a létraalvázat és a merev hátsó tengelyt laprugóval. A Magyarországon kapható pick-upok kivétel nélkül ilyen felépítésűek. A létraalvázat – bár súlytöbblettel jár – merevvé, masszívvá teszi a ráépülő karosszériát, minimalissá csökkentve ezzel annak csavarodási hajlamát, ami a terepen rendkívül fontos.

A merev hátsó tengely rendkívül strapabíró, ugyanakkor egyszerű felépítésű, és nagyobb tengelyterpesztésre képes, mint a független kerékfelfüggesztés. Minél nagyobb a tengelyterpesztés értéke, annál nehezebben emelkedik el a kerék a talajtól, vagyis az autó nem veszíti el a tapadását. Azonban ami előny terepen, az hátrány a közúton, hiszen a merev tengely labilisabb egyenfutást, kanyarstabilitást biztosít rendes úton a független felfüggesztéssel szemben. Ezért van az, hogy egyes kevésbé kemény terepjárók független kerékfelfüggesztéssel készülnek (például a Mercedes ML, a BMW X5). Ezek az autók közúton ▶

egy kombi problémamentességével siklanak, azonban korlátozott terepjáró képességük miatt kemény terepen nem nagyon találkozhatunk velük.

Egy terepjárónál a kapcsolható összkerék-meghajtás is alapvető fontosságú. Az általam ismert valamennyi pick-up modell kapcsolható összkerék-meghajtású. Ennek a megoldásnak az előnye az állandó 4x4-es meghajtással szemben, hogy normál úton tehermentesíti a motort és a hajtásláncot, ezáltal csökken a fogyasztás. Hátránya a középső kiegyenlítőmű hiánya (azaz az első tengely fordulatszámamegegyezik a hátsó tengelyével), így az összkerék-meghajtás csak csúszós körülmények között használható. Száraz úton a hajtásláncban feszültség keletkezik, ezáltal károsodhat a rendszer. Ezeknél az autóknál a hátsó differenciálmű – típustól függően – teljesen vagy részlegesen zárható, azaz megszüntethető az adott tengelyen levő kerekek külön forgása. A hátsó diffizár általában csak a felezővel kapcsolható, ami megduplázza az adott fokozatban a kerekekre jutó forgatónyomatékokat. Így már másképp szemléljük az amúgy nem egetverő mértékű, típustól függő 240-304 Nm-es forgatónyomatékokat. A középső kiegyenlítőmű hiánya zárttá teszi az első és hátsó tengelyek forgását, így a 4x4-es hajtásban ez a megoldás egyenértékű a teljesen zárható középső diffivel. Természetesen vannak olyan terepjárók, amelyeknél az első tengelyen található differenciálmű is zárható, így az első kerekek forgása is összekapcsolható. Jó példa erre a Mercedes G osztály, három teljesen zárható differenciálművel mind a négy kerék hajtva lehet, így biztos az előrelépés a

első terepszög rámpaszög hátsó terepszög

legmestohább körülmények között is. A pick-upok esetében az első diffizár hiányában teljes terepállásban három kerék van hajtva, így megfelelő terep gumik használatával nem kell aggódnunk az elakadás miatt.

Azt hiszem, felesleges kihangsúlyoznom a megfelelő terep gumik fontosságát, hiszen hiába a legjobb terepjáró, a „sok” hajtott kerék, ha a gumik nem képesek a megfelelő tapadást, kapaszkodást biztosítani. Ebben az esetben jön jól a csörlő (amely nélkül pl. egy komolyabb off-road verseny szóba sem jöhet). Amikor minden kerék már elvesztette a tapadást, akkor a csörlő még képes egy kis villanymotor segítségével szó szerint kihúzni a kocsit a bajból. Ennek a kiegészítőnek három alapvető típusát kell megemlíteni: a lökhárítóba épített gyárit (pick-upokhoz nem rendelhető!) és az utólag beszerelhető rejtett (lökhárító mögé) és nem rejtett (lökhárító elé) csörlőket. Ha utólag építjük be, figyeljünk a csörlő terhelhetőségére és minőségére, mivel a választék igen nagy.

A terepjárók további fontos mutatói az első és hátsó terepszög, valamint a rámpaszög nagysága, ame-

lyek nagymértékben befolyásolják autók terepjáró képességét. Az első és hátsó terepszög az autó előtti, illetve mögötti legnagyobb szögben elhelyezkedő terepadály szögét adja meg, amelyen még képes az autó fennakadás nélkül átmenni. A rámpaszög pedig az első és hátsó tengely, valamint a közöttük lévő akadály által bezárt szöget adja meg, amelyet gond nélkül tud autók áthidalni (lásd az ábrát.). Ezek az értékek természetesen a hasmagasságtól, a tengelytávolságtól, illetve a karosszéria első és hátsó túlnyúlásaitól függenek. Éppen ezért mondható az, attól, hogy egy autó összkerék-meghajtásos, még nem lesz belőle jó terepjáró! A megfelelő hasmagasság hiányában az első komolyabb buckán fennakadhatunk.

Végül, de nem utolsósorban fontos és érdekes tulajdonságok a kapaszkodóképesség, a gázlómélység és a rugós tagok hossza. A kapaszkodóképességet a

gyárak általában százalékos értékben szokták megadni, azaz 100 m alatt hány métert emelkedik a lejtő, így egyes modelleknél nem ritka a 100%-nál nagyobb kapaszkodóképesség sem (100%-os emelkedő értelemszerűen a 45 fokos lejtő).

A gázlómélységgel szintén érdemes tisztában lenni, mert aki elszámolja magát, az készülhet a motorgenerálra és a kárpittisztításra. Inkább próbáljunk meg egy bot segítségével biztosra menni, lassan beleereszkedni és egyenletes sebességgel végighaladni. A gázlómélység a pick-upok esetében 500 mm!

Summa summarum, a hűsége vizslák (no és más vadászkutyák) mellett egy jó pick-up terepjáró lehet a vadász második legjobb barátja.

Lespuskák

Kovács László

Alkonyodott. Magaslesen kucorogtam N. Zsolt barátom társaságában. Az ő 8x68S kaliberű, Blaser egyenes húzású tolozárás ismétlőpuskáját markoltam, és türelmesen vártuk a rendszeresen odajáró konda megjelenését. Közben halkán beszélgettünk. Jó esélyünk kínálkozott sertevadat látni, merthogy ez volt a vadászterület egyik legjobb része. Zsolti csak „mézes bődönként” emlegette, amivel aztán alaposan felcsigázta az érdeklődésemet.

Végül a disznók ugyan elmaradtak valahol, de a tölünk úgy hatvan lépésre eső szőrön feltűnt egy bak, a sziszegősebbik változatból. (Nem az a bizonyos őz ad ki ilyen hangot, hanem én, amikor megpillantom, elismerésem jeléül.) Erős agancsa jóval a füle fölé ért. – Löhetsz – suttozta Zsolt –, de csakis abban az esetben, ha ághiányos. Különbözn inkább várjunk vele. Lesz ez nagyobb is... – De akkor már nem nekem – gondoltam, miközben a 8-szoros nagyítású céltávcsővön keresztül figyeltem a csipegető bakot. Társam pedig messzelátóját használta erre a célra. – Hát igen, minden nem lehet a miénk – dörmögtem magam elé, mert láttam, nagy szívfájdalmamra, hogy az agancs gyönyörű, hosszú szárú, szabályos hatos. A bak teljesen egyértelműen fiatal, fejlődőképes, szép példány volt.

Ezúttal tehát néma maradt parádés kölcsönfegyverem, amely egyébként lepuska volt a javából.

A kedves olvasót bizonyára érdekli, vajon milyen golyós kerülhet ebbe a kategóriába. Nos az biztos, hogy nem kell annyi ismérvel rendelkeznie, annyira speciálisnak lennie, mint mondjuk egy tökéletes hajtáspuskának, amelyről áprilisi számunkban esett szó.

Mivel az ember mondhatni egész idő alatt kényelmesen a magaslesen ücsörög, teljesen mindegy, milyen hosszú a fegyver csöve. Illetve közepes magnumoknál itt sem érdemes 65-66 centiméternél rövidebbeknek lenniük. Különbözn nincs ideje a vastkos, hosszú hüvelyben lévő, nagy

mennyiségű löpörnek időben elégni, gázt fejleszteni, mielőtt a csövet elhagyná a lövedék. De – noha nem szükséges – az alapkaliiberű puska – pl. a .30-06 Springfield – is lehet akármilyen hosszú, nehéz, a tömeg sem számít, mert úgysem cipeljük sokáig, megszire. A kiegyensúlyozottság szintén nem túl érdekes, hisz rendszeren támasztékból sütjük el. Viszont alapvető követelmény, hogy pontosan hordjon. A gyorsító megléte – ha egyébként megszokta használatát a vadász – kétségkívül előnyt jelent. Legtöbbször bőséges idő áll rendelkezésre a ravasz érzékeny állítására.

Rendszer tekintetében voltaképpen mind megfelelő, de tán a tolozárás ismétlőfegyverek a legcélszerűbbek. Ezen persze lehet vitatkozni. Ugyanis van, aki a duplagolyóst szokta meg, ő arra szavazna, más az egylövetű „gavallérpuskáért” lelkesedik, mondván, „mindig az első lövés számít!” Ez is igaz. De praktikus szempontból árnyalatnyival mégis jobb választásnak érzem a tolozárás ismétlőket. Kaliberre térve azt javaslom, hogy soha ne a kívánt, várható vadra való alsó határa környékéről válogassunk. Tehát esti leseken őzre jobb a 7x64, mint a .222 Remington, ezzel szemben disznóra, szarvasra megfelelőbb a 9,3x62, mint a 7x64. Hogy miért? Azért, mert a látási viszonyok nagyon gyakran már cseppet sem ideálisak, amikor felbukkan a vad. S ha véletlenül hátrébb éri a lövés, lágy testrészeit, az őz vagy más fajhoz tartozó példány gyorsan „felszívódik”, elmene-

gatnunk. Nem szabad vakon megbízni valami kínai vagy tajvani, hangzatos elnevezésű, hurkatöltő méretű céltávcsőben, még akkor sem, ha történetesen pont olyan szép a külseje, akár valamelyik Swarovski modellé. Nem az számít! Láthatatlanban mondom, hogy csak veszthetünk azon, ha ott próbálunk „ügyesen” spórolni. Ez nem megy! Egész egyszerűen nincs olyan olcsó optika, amely teljesítményében megközelítené a felettebb drága, nagy márkákat. Ezt nem lehet olcsón „megúszni”.

Márka tekintetében legcélszerűbb az európai gyártmányok között tallóznunk. Noha ez nem a reklám helye, de segítségül felsorolok néhány kitűnő minőségéről híres céget, amelyekben megbízhatunk: Karl Kaps, Pecar, Helia, Swarovski, Zeiss, Schmidt & Bender. Az utoljára említett gyár egyes optikák készítését és két céltávcsőmodell összeszerelését Magyarországon végezteti. Tapasztalatból, bizton állíthatom, hogy ezek hajszálnyival sem rosszabb minőségűek, mint az eredeti németországi darabok. A legigénye-

sebb vadász is boldog lehet velük.

A lesre való fegyvertávcsőmodellek – legalábbis

a célszerűbbek – nem lehetnek túl rövidek, és tömegük szintén nagyobb, mint az univerzális célra igénybe vehetőké.

Ezzel számolnunk kell. Rendkívül fényerősnek, nagy szűrületi értékkel rendelkezőnek kell lenniük. A fix nagyításúak közül a 8x56-os felel meg leginkább erre a feladatra, de vehetünk állíthatót szintűgy, pl. 2,5-10x56-ost – lényeg a kiváló minőség. Ugyanez vonatkozik a kézi messzelátókra is. Jól elboldogulhatunk egy márkás 7x50-es jelzésűvel, de az sem baj, ha valamivel nagyobb a nagyítás és a tárgylencse mértéke, illetve mérete.

Visszatérve a céltávcsőre, a benne lévő irányzójel akkor megfelelő, ha vastkos, szűrületkor primán látható. Pl. az általánosan elterjedt, német eredetű, alulról és két oldalról a középpont felé húzódo tuskés kialakítású. Modern korunk találmánya a világitó szátkeresztes vagy egyéb formájú, sötétben primán látható irányzójellel ellátott optika. A fenti cégek gyártmányainál teljesen megbízhatóan működnek, csak egyetlen hátrányt tudok felróni a kontójukra – roppant drágák. Ám aki főleg magaslesről vadászik, onnan ejti el nagyvadászmányának túlnyomó részét, annak érdemes gondolkodni egy ilyen beszer-

kül a sötét tájban. Az erősebb, nagyobb átmérőjű lövedék előbb legyengíti, amellott bővebb vérzést okoz, mint az éppen megfelelő kisebbek. Ez pedig határozottan előnyt jelent az utánkeresésnél, akár van kutya, akár nincs.

Voltaképpen magánál a puskánál is fontosabb a rászertelt céltávcső. A fegyver lehet közepes minőségű, ha pontos, de az optikánál egész egyszerűen nincs helye kompromisszumnak.

Ha ideális speciális lepuskára vágyunk, akkor ki zárólag a legjobb gyártmányok között muszáj válo-

Ahuszadik század hatvanas éveiben világszerte óriási változás következett be a vadászpuskák terén. Ugyanis az addig elsöprő többséget jelentő vízszintes csöelrendezésű sörétes duplák mögé, majd mellé hirtelen szorosan felzárkóztak a bockok. Nem mintha korábban ismeretlenek lettek volna ezek a „fegyverdivat” által sebesen szárnyra kapott, függőleges csőpárral rendelkező puskák – hiszen még a Holland & Holland cég is büszkélkedett egy ilyen, őszintén szólva nem különösebben keresett típusal, nem is beszélve minden idők egyik legjobbjáról, a Browning M. B25-ről –, de a rengeteg befolyásoló tényező együttes hatására pontosan akkor érett meg a helyzet a hirtelen kiugrára, felemelkedésre. Gondolom, ebben nagy szerepet játszott az agyaggalamb-lövészet népszerűsége, ahol a résztvevők szinte csakis ilyen bilentő csövűekkel versenyeznek. A megnövekedett igényeknek megfelelően az USA-ban, Olaszországban, az NDK-ban és az NSZK-ban, sőt Magyarországon szintúgy egyre több bock típust konstruáltak dobtak piacra. (Hazánkban Kamenczky József 1966-ban tervezte a nagy sikert aratott FÉG BZ12-es modelljét.)

Persze az oroszok sem akartak lemaradni, s hamarosan „megszületett” a M. IZS 27 jelzésű termékük, amelyet külföldön nem egy országban, földünk nyolcadik legnagyobb tava után elnevezve, Baikal bockként tartanak nyilván. Tehát ha katalógusokban böngészünk, a két márkanév ugyanazt a gyártmányt fedi. Az 1885-től egyfolytában üzemelő izsevszki fegyvergyár terméke. Igaz, csak 1949-től kezdtek el vadászpuskákat – köztük apróvadra való söréteseket – készíteni,

A hónap puskája

de a korábbi katonai golyós „dióverők” egy része is ilyen, békésebb célt szolgált. Vagy ilyet is. Első sörétesük, a M. IZS 49 hagyományos csöelrendezésű volt, s a német Sauer M. 9-re emlékeztetett leginkább. Valószínűleg részben pont arról másolták, ami gyakran megesik a vadászfegyverek világában.

Az IZS 27, ahogy megjelent, abban a szempillantásban kapósá vált. Egyszerűen azért, mert szerfelett strapabírónak bizonyult, amellel olcsónak. Ezek a jó tulajdonságok ma is rendületlenül jellemzőek rá. Sok ezer magyar nimródhoz hasonlóan jelen sorok írójának is ilyen volt az első komoly vadászpuskája. 1978-ban vettem újonnan, körülbelül 4000 forintért. Ma, hasonló kialakítású, ejektor nélküli IZS 27-et kb. 100 000 forintért vásárolhatnék valamelyik pesti boltban. Ugyanakkor viszont gyorsan hozzá kell tennem, hogy – a mai árfekvést szerint is – csak felébe kerül, mint egy hasonló képességű olasz vagy amerikai bock!

Előbb talán nézzük meg a saját régi IZS-emet, s aztán hasonlítsuk össze ezt a legújabb darabokkal. Nem sok különbséget fedezhetünk fel köztük. Kalibere 12x70-es (a Nimród bolt 1971-es katalógusa alapján 16x70-es és 20x70-es ürméreteken is ki-

„Tundra” bock

nálták). A 730 mm-es csőpár belül keménykrómozott, az alsó cső feles, a felső teljes szűkítésű. Külsőleg szépen barnított, a többi főalkatrésszel egyetemben. Boxlakatos, alsó reteszelésű, kétbillentyűs, felső nyitókulcsos.

A beépített kakasok spirálrugókkal működnek. A biztosító igen elmés megoldású: egyszerre blokkolja a kakasokat és a ravaszokat. Agyazása kétrészes, diófából készült, recézéssel az előagyron és a markolaton. Pisztolyfogásos, pofadéknélküli formátumú, olajozott felületi kezelésű. Tömege kb. 3,2-3,3 kg. Nagyon tetszetős alakú fegyver, többek között azért vettem meg. Akkortájt ejektoros (hüvelykivetős) változatban is kapható volt, s ahhoz a puskához ventilált csősin tartozott. Mindkét esetben a zárttestet egyszerű és szép díszítette.

Ma lényegében ugyanehhez a söréteshez juthatunk, ha az ún. M. IZS 27M bockot választjuk. Kaphatjuk ugyanazon technikai tulajdonságokkal, mint a fent említettet, de sorrendváltós, egybillentyűs változatban, kivehető, cserélhető szűkítésekkel szintén

pontosan, jól lő. Sok százezerszer kipróbált szisztéma. Aki olvasta G. Uszpenszkij, I. Aramilev és V. K. Arsenyev Szibéria-kutató vadászok könyveit, az tudja, hogy a tundra-tajga övezetben nem hagyatkozhatunk szép, de kevésbé strapabíró fegyverekre. Mivel az oroszoknál elég nehezen lehetett golyós fegyverengedélyre szert tenni, ezért az IZS 27-esek bővebb csövet gyakran töltöttek valamiféle gyöngygolyóra, azzal lötték – persze közelről – a vaddisznót, jávort és a medvét. Az Urál-hegységen túl lakóknak ez a sörétes – univerzális fegyver. Maximum egy .22 Long

Rifle kispuskát tartanak mellette. S ha az ott élőknél tökéletesen megfelel, akkor bizvást ugyanez a helyzet a Kárpát-medencében is. A legszélsőségesebb időjárási viszonyok között szintén kifogástalanul működnek, nem úgy, mint sok agyondicsért, drága vetélytársuk. Végezetül említem, hogy az IZS családba néhány további fegyver is tartozik: billenő csövű golyós bock express,

kombi (bock-büchs), hagyományos csöelrendezésű sörétes dupla, előagyaszános ismétlő. Mindezek persze egymástól eltérő szám- és betűmárkajelet kaptak. Közöttük talán a legérdekesebb az egylövetű golyós – M. IZS 18 MH –, amelyről egyik következő számban esik szó.

K. L.

IZS-27M és IZS-27M-1C

(az IZS 27M-1C-M jelzésűt). Mi több: 12x70 és 20x76 Magnum kaliberekben is. Németországban Baikal Tundra Bockdoppelflinte-ként forgalmazzák, illetve van egy ózüst színű zárttesttel rendelkező változata, amelyet Baikal Tundra Silvernek „kereszteltek”. Valamennyi ilyen fegyverre egyaránt jellemző, hogy bőven megéri a vételárát. Lehet, kezdetben nehezen tudjuk kinyitni, vagy sorjás egyik másik belső alkatrészre, esetleg az illesztés nem tökéletes – ám bár mindez inkább a nagy változás előtti időkre volt jellemző –, de minden körülmények között működik,

Technikai adatok

- Gyártmány: (Baikal) IZS 27M
- Kaliber: 12x70, 12x76, 16x70, 20x70, 20x76, 28x70, 32x70, 410x76.
 - Szerkezet: boxlakatos, alsó reteszelésű, hüvelykítólos (az IZS 27 EM-nél ejektoros), függőleges csöelrendezésű sörétes.
 - Csőhossz: 675 mm, 710 mm (kalibertől függően).
- Csőszűkítések: teljes és feles fix, illetve kivehető, cserélhető szűkítő alkatrészek.
- A fegyver hossza: 1150 mm (725 milliméteres cső esetén.)
- Tömege: 3,1–3,6 kg, változat szerint.
- Agyazás: diófából készült, pisztolyfogásos, bakelit vagy gumi agyaltalp végződésű, rovátkázással a szokott helyeken.
- Biztosítás: a tusanyakon található tolóka, a ravaszokat és kakasokat egyaránt fogja. Előrenyomva válik tűzkész állapotúvá a fegyver.
- Egyéb: egybillentyűs sorrendváltós és kétbillentyűs kivételben is megvásárolható. A mai árat figyelembe véve olcsó, ugyanakkor viszont rendkívül stramm fegyver, jó löképeséggel.

12,7 grammos Oryx lövedékkel szerelt 8x57 JS muníció

A hónap története

Harctérről az erdőbe

A amikor az 1980-as évek elején a Vörösmarty téri Diana vadászboltban dolgoztam, az öreg már ritkán járt be. Voltaképpen akkor sem erőltette meg magát, nem dolgozott vajmi sokat. Inkább derűsen szemlélődött, kedélyesen pöfélve a DOHÁNYZÁS TILOS! tábla alatt. Bodor füstfelhőket eregetve beszélgetett a vásárlókkal. Mindenki szerette, én is. Mert Görcsös Gyula, Széchenyi ex puskaműve-se bölcs ember volt, ami pedig nem feltétlenül jár együtt az aggkorral. Tisztelettel hallgattuk réges-régi történeteit. Amikor ő is bent volt, valahogy megéreztek ezt hasonló korú, nagyot halló, kásás beszédű barátai. Fel-feltűnedeztek, elrövedtek a múltban, és néha szították a jelent. De csak halkán... Szóval érdekes ember volt az öreg, s ha a Magyarországon használatos golyós történetekre tereltem ügyesen a szót, rákérdezve a „mindenesre” közöttük, a 6,5x57-re, 7x64-re csupán legyintett, a .30-06-nál kezével mutatta, szo-szo..., de a 8x57JS-nél bölintott – saját több évtizedes tapasztalata alapján. Tökéletesen bevált neki a gyakorlatban, mert őzet-muftont tán tizet sem lőtt életében, nehéz csülkös vadat viszont számosat. Pontosan 999 vaddisznót hosszú, színes élete során. Ebből sokat ezzel a kaliberrel terített le. Az ördög tudja, miért babráltak úgy ki vele a vadászok szentjei, hogy az ezrediket már nem sikerült teríték-re fektetnie.

Kedves történetének múltja 99 esztendőre rúg. 1905-ben a német hadsereg – számomra ismeretlen okból – az 1888-tól szolgáló 8x57I (vadászváltozata: 8x57J) muníciót átalakította, egyben rendszeresítette is 8x57IS elnevezés alatt. A hüvely méretei megmaradtak, csupán a lövedék átmérőjét és alakját módosították. Az átmérő változtatása egyben új kalibert is eredményezett. A régi pontos mérete: 8,1 mm volt,

A Norma cég lövedékkínálata 8x57 JS kaliberhez

míg az újé 8,22 mm. Ebből az következik, hogy az eredeti, szűkebb csövű puskákból nem szabad kilőni az újabb S jelzésű löszert, mert esetleg csőrobbanáshoz vezethet. Fordított esetben ilyen veszély már nem áll fenn, ám mégsem érdemes, mert a vékonyabb lövedék nem feszül a huzagokba rendesen, a fegyver találati pontossága romlik, végül időnap előtt tönkremegy a cső. A számok utáni I betű a német Infanterie-re azaz gyalogságra utal, a J pedig a Jagdra, a vadászat megfelelőjére. Akinek ilyen kaliberű puskája van, az lehetőleg mindig kifejezetten az utóbbival használja, ne katonai gyártmányú munícióval. Sajnos némely történetgyár, amelyek pedig a polgári piacra termelnek, nem törődnek ezzel, és az I-s eredeti katonai meghatározást nyomják a dobozokra.

A 8x57IS löszerféle hadi Mauserekkel párosítva részt vett az első és második világháborúban, s rengeteg egyéb harcban. Katonai karrierjével párhuzamosan megindult a vadászati is. Ugye, nem felejtjük el, úgy az elnevezése: 8x57JS. Angolszász országokban pedig 8 mm Mauserként emlegetik. (A XIX. századból származó elődjét pedig 7,9 mm Mausernek.)

Ez a sokat próbált muníció éppen most nincs „divatban”, mert a .30-06 Springfield – amely sokoldalúbb, univerzálisabb – híveinek jó részét elragadta. Az utóbbi negyven-ötven évben mindenesetre ez az irányzat érvényesült. Ennek ellenére nehéz vadra ma is épp olyan prima választást jelent, mint régen. Megkockáztatom, megfelelő típusú 12,7 grammos lövedékkel jobb az ölőhatása, mint mondjuk a szokásos 11,7 g-os .30-06-é, vadászias lőtávolságon belül. S ez nemcsak azon az egyetlen gramm súlytöbbleten múlik, hanem a lövedék erősebb átmérőjén is, mert becsapódáskor nagyobb felületen éri a vad testét.

Aki főleg erdőben vadászik szarvasra-disznóra, annak egész egyszerűen ez az egyik létező legjobb választási lehetőség. Rengeteg gyártó cég forgalmazza. Többek között az RWS, Norma, Geco, Brenneke, Blaser, Sellier & Bellot stb. – változatos kialakításban és tömegben. Figyelemreméltó a Norma 8 grammos teljes burkolatú lövedékű gyakorlótölténye. Nagyvadra ugyan nem megfelelő, de célba löni, illetve kisebb ragadozók, kártevők elejtéséhez kitűnő. Ezen felül, a különböző készítőktől kapható még

11,7–12,1–12,7–12,8–14,2 grammos lövedéktömegekkel. Példaként ragadva ki egyet a sorból: a 12,7 g-os Blaser CDP márkanevű csőtorkolatnál mért sebessége: 780 m/s, 100 méteren 692 m/s, 200-on pedig 612 m/s. Energiája a csőtorkolatánál 3770 J, 100 méteren 3001 J, 200-on pedig 2360 joule. Céltávcsővel szerelve a fegyvert, optimális belövési távolság 152 méter. Akkor 50 m-en 1,8 cm-t, 100-on 3,7 cm-t, 150-en 0,6 cm-t hord magasan a puska, s 200-on 11 centit esik a lövedék. Tehát 200 méteren belül tökéletes minden nagyobb csülkös vadra, sőt medvére is. A töltény gáznyomása mindössze 3400 bar, ami a cső hosszu „élettartamát” biztosítja.

Híresebb magyar használói között ott találjuk dr. Zoltán János professzort, aki mindenre ezt alkalmazta, Magyarországon, külföldön egyaránt. Még kőszáli kecskét is lőtt vele a Góbiban! Holott nem a legideálisabb hegyivadász kaliber. Érdekes tény, hogy tolváras Mauser M. 98-as zárszerkezetű puskája a fent említett Görcsös Gyula kezemunkáját dicséri, ugyanúgy mint Kádár János 8x57JS töltényekkel működő szépen vésett Mausere is, amely gyári szám nélküli (!), és a mester megrendelésre készítette. Az MDP vezetősége 1954-ben ajándékozta a rehabilitált politikusnak. Ezen felül még egy ilyen ismétlője volt Ká-

dárnak, amelyhez később jutott hozzá, a 60-as vagy 70-es években. A kragujeváci fegyvergyárból került ki, s a felettebb gazdagon díszített M. 67-es Zastavát Josip Broz Tito ajándékozta neki. Rajtuk kívül még számtalan magyar, német, osztrák, belga s egyéb nemzetiségű, szenvedélyének, hivatásának hódoló nimród tapasztalhatta meg az egy híján száz esztendő alatt e töltény kitűnő „vadra foghatóságát”, előnyös tulajdonságait, amelyek miatt meglete, fennmaradása tökéletesen indokolt a XXI. században is.

K. L.

Cont-Eco **CONT-ECO KFT.**
9700 Szombathely, Szent Gellért u. 17.
Tel./fax: 94/325-672
conteco@axelero.hu • www.cont-eco.hu

Elektromos és mechanikus
vadkárelhárító kerítések építése,
villanypásztorok kis- és nagykereskedelme.

**KIVITELEZÉS • KERESKEDELEM
SZOLGÁLTATÁS**

FROMMMER
FEGYVERBOLT

1187 Budapest, Részai tér 21. Telefon: 210-1100, (06-30) 242-7440, FAX: 210-1307
Nyitva: Hétfő-Csütörtök 10-17 óráig, Péntek 10-16 óráig, SZOMBAT 10-14 óráig

Rendkívüli Hi-Tec túracipő akció!
A készlet erejéig!

Missouri Utah II

CCI 22 LR
lőszer
reklámáron!

MFS

MFS lőszer GYÁRI ÁRON!
Viszonteladók, lőterek, klubok részére

Hegyaljai Vadászbolt

Budapest XIII. Visegrádi u. 9. sz.
/volt MAVAD bolt/
Tel: 239-1333, 06-30/9515-663

Árukészletünk:

- golyós és sörtes vadászfegyverek
- gáz - riadó és maroklőfegyverek
- légfegyverek, löbért pisztolyok
- kőszáli és fegyver távcsövek
- golyós és sörtes lőszer
- egyéb vadászati kiegészítők, felszerelés
- minőségi vadászruházat
- ajándéklányok
- bizonytalan fegyverek értékesítése

Aki üzletünkben 300 ezer forint feletti vásárlással rendelkezik a bakonyi területünkön egy vaddisznó vadászatot.

Szolgáltatásaink:

Fegyver javító műhelyünkben megvizsgáljuk Karolyi vállalat minden típusú fegyvereszerkezetét, karbantartást, felújítást.

Üzletünkben bennmaradnak a természetbarátok az érdeklődő vadászokat.

Nyitva tartás: hétfő - péntek: 09-17-ig

Tisztelettel várjuk vásárlóinkat.

Fedeztetéstől a kölyöknevelésig

Szabó-Tóth Péter

A kan kiválasztását – éppúgy, mint az egész kutyatartást és tenyésztést – lépésről lépésre, jó előre tervezzük meg.

Amikor is kezdjük el az előkészületeket? Erre nagyon egyszerű a válasz: amikor megvettük szukánkat. Kiskorától kezdve úgy kell nevelni, tartani, képezni, hogy tudjuk, mit szeretnénk belőle kihozni. Ha jó tenyészszukát szeretnénk, ahhoz egyformán kellenek a jó munka- és kiállítási eredmények. Tehát gyakorolnunk kell vele a ringdresszúrát és a vizsgák, versenyek „tananyagát” is. Amikor ebünk eléri az egyéves kort, már bátran szétnevezhetünk a kanok palettáján. A rokon-tenyésztés elkerülése miatt érdemes elkérni a származási lap (törzskönyv) másolatát. Feltétlenül szerezzük be az egészségügyi igazolásokat és a kiállítási eredmények másolatait is. Nézzünk ki több „apajelöltet”, akár ötöt-hatot, lévén mire kutyánk befedeztetésére sor kerül, addig sok minden megtörténhet. (Kiderülhet, hogy annyira nem is jó a legjobbnak hitt, mondott kan, vagy ne adj isten, el is pusztulhat az elsőként kiválasztott.) A hátralevő időben is tartsuk szemmel a kanokat, ki milyen újabb versenyt nyert meg, melyik lesz a végleges „befutó” nálunk.

Ha kanunk van

Egy kan „menedzselése” sokkal nehezebb, és több időt, odafigyelést, fáradságot igényel, mint egy szukáé, ugyanis tőle sokkal több eredményt kell elvárunk mind kiállítás, mind munka terén. Miért is? A dolgok lényege a számokban rejlik! Míg egy megfelelően tartott és fedeztetett szuka élete során kb. 30-70 utódot „produkál”, tehát ennyiszor adja tovább génjeit és képességeit, addig ezt egy kan, mondjuk szűk két hónap alatt 5-8 fedezéssel „elintézi”. Gondoljuk el, hogy élete során mennyi „másolatot” készíthet önmagáról. Ezért kell elvárunk, sőt megkövetelnünk a kanktól a kimagasló eredményeket!

Ivarérettség, tenyészérettség, fedeztetés

Bár a tenyésztésbe vétel korhatáraitól már beszélünk, pár mondat erejéig mégis visszatérek rá. Az ivar- és tenyészérettség két külön fogalom. A nemi (ivari) érettséget a szuka 6-9, a kan 7-10 hónapos korára éri el, ez kistestű kutyáknál korábban, nagy testűeknél később következik be. A tenyészérettség a szaporodásra való alkalmasságot jelenti, amikor az egyed eléri a fajtára jellemző méretet, alakot, tömeget, tehát kutyánk teljesen kifejlődött, és a szaporulatot maradandó károsodás nélkül képes világra hozni és felnevelni.

Mikor fedeztessünk? A szuka ivari ciklusát kell egy kicsit közelebbről megvizsgáljunk, hogy a „mikorra” a legmegfelelőbb időpontot választhassuk. A két hónapos nemi ciklus kb. 9 napos előivarzásra, kb. 4-8 napos ivarzásra és kb. két hónapon át tartó sárgatest fázisra osztható, amit a 4-5 hónapos nyugalmi időszak követ. Az előivarzás alatt a hüvelyből véres nyálka ürül, amit a köznyelv tüzelésnek nevez. A tüzelés azonban magában foglalja a tényleges ivarzást is, amikor a kutya párosodási hajlamot mutat és valóban fogamzóképes. Kb. a 10. nap után a véres, higan folyó barnászöröses színű nyálka megtisztul, és a tüszők ebben az időszakban repednek fel.

Ezt mind nem kell tudni, ha a kan kutya közel van, könnyen elérhető. Ilyenkor elegendő csak a tüzelés kezdetét észrevenni – és akár mindennap próbálkozhatunk. Ha a kan tapasztalt, és van mód a szuka elhelyezésére, akkor teljes sikerre számíthatunk.

Am ha a kívánt kutya az ország másik felében, esetleg külföldön él, netán nem vettük észre a tüzelés kezdetét, akkor bizony nem árt pontosan „belőni” az utazás kezdetét, mert így sok fáradságtól és bosszúságtól kímélhetjük meg magunkat.

Az optimális időpont meghatározására a legjobb a vérvétel, melyet érdemes megismételni. Ilyenkor a vér progesteron, ösztrogén vagy LH értékeit méri.

A fogamzáshoz egyetlen párosztatás is elegendő, ha a megfelelő időpontban kerül rá sor. Egy átlagosan 18-20 napos tüzelésű szukanál a fentieket figyelembe véve a vérzés kezdetétől számítva a 13. és a 17. nap közé eső intervallum lehet a megfelelő. De mivel az előivarzás és az ivarzás időtartama egyedenként, fajtánként, életkoronként eltéréseket mutathat, így a megfelelő időpont kiválasztásához inkább a különböző vizsgálatokat válasszuk!

(Löwinger Rita felvétele)

Maga a szorosán vett program tenyészbemutatóval kezdődött. Összesen negyven kutyát vezettek fel. Parádés látványt nyújtott a különböző korú hannoveri és bajor véredek sokasága. Többen most látták először kedvencük apját, és jólesően állapították meg, mivé fejlődött az alom többi tagja. Lehet, hogy titkon még sajnálkoztak is azon, hogy nem „azt a másik szebbet” választották.

Láthatták a Fürtön-Bükk, Heiteri, Kálistói, Körcsőnyei, Odvaskői, Szarvaslesi, Zsitvicai kenneleket, amelyek egy-egy tiszteletkört tettek. Rajtuk kívül még a három bajor hegyi véreb is önálló körrel mutatkozott be. A cél ekkor az volt, hogy az érdeklődők pontos képet kapjanak a hazai tenyész-állományról, valamint az utódellenőrzés során felmérhető legyen a szülőpárok tulajdonságainak öröklődése. A tapasztalt tenyésztők ilyenkor térképezik fel azt is, melyik kannal fedeztessenek, és ekkor figyelhetik meg a szukák előző évi szaporulatait is. A tenyészszemlén 19 kutyát vezettek fel, ezek közül mindegyik részt vehet a tenyésztésben, sőt 3 egyedet tenyésztésre javasoltak. Így a tenyésztési vagy későbbi vásárlási szándékkal idelátogatók is megnyugodhattak, mert két vérebeli szakember, *Böhm István* tenyészési felelős és *dr. Györffy Lajos* állatorvos-kynológus bírálta a kutyákat.

A tenyészszemlével párhuzamosan elővizsgát is tartottak. A megmérettetésen, a 12 hónapot betöltött, törzskönyvezett véredek vehettek részt, amennyiben már folyamatos nyomkövetési oktatásban részesültek. Kaszóban most 11 kutyát neveztek, ezek közül 9 kutya sikeresen teljesítette a 7 feladatból álló vizsgát a *Radó Zoltán* vezető bíró által kijelölt tapasztalt bírópárosok előtt.

Eredmények:

Körcsőnyei Kapitány, hannoveri véreb kan, 240 pont (maximális pontszám), vezetője: *Buzgó József*.

Szarvaslesi Bíbor (Bora), hannoveri véreb szuka, 240 pont (maximális pontszám), vezetője: *Kammermann Péter*.

Fram Hraples, bajor hegyi véreb kan, 228 pont, vezetője: *Fehér Lajos*.

Igor Hraples (Bajlesz), bajor hegyi véreb kan, 210 pont, vezetője: *Zilai János*.

Heiteri Gögös, hannoveri véreb kan, 206 pont, vezetője: *Kiss Lajos*.

Heiteri Gerda, hannoveri véreb szuka, 203 pont, vezetője: *Lénárt Zsolt*.

Kammermann Péter

Vérebvezetők egy csoportja. Méretfelvétel a tenyészszemlén. Felvezetik a véredek.

Véreb egyleti nap

Kaszópuszta, 2004. március 27.

A Magyar Véreb Egylet első alkalommal rendezte meg az egyleti napot, amelynek keretén belül közgyűlés, elővizsga, tenyészszemle és tenyészbemutató is megrendezésre került. A házigazda HM Kaszó Rt. jóvoltából az érdeklődők esti és hajnali szalonkahúzáson vehettek részt.

(Kövesi Sándor felvétele)

Nyugodjék békében!

A Daily Telegraph hírközlése szerint *James Booth* mindent elsöpörő vadászszenvédélye halála után is érvényesült. Végakaratára szerint hamvait – megfelelő arányban – sörétes lőporhoz keverték, s összesen 275 patronot tölthettek meg vele. A történeteket egy skót uradalomban a szezon utolsó vadászatán használták fel, miután – kis ceremónia kíséretében – Alistair Donald atya megáldotta a hamvakkal (is) ellátott municiókat. Ezek után került sor a kegyteljes vadászatra, amelyen James Booth halála után is – mondhatni átlényegülve – részt vehetett. A számára utolsó vadásznapon e történetekkel 70 foglyot, 23 fácánt, 7 vadréccét és 1 rókát hoztak terítékre.

Hőérzékelők

Ezek az érdekes segédeszközök körülbelül tíz esztendeje jelentek meg a vadászpiacon. Kezdetben bizony kevés sikert aratva, mert különböző „gyermekbetegségeik” voltak, ugyanakkor túl drágának bizonyultak. Ma viszont elmondhatjuk, hogy a szerkezetek – amellet, hogy sokkal jobb minőségűek – ára mégis számottevően csökkent. Tehát már érdemes köztük válogatni. A készülék azon az elven alapszik, hogy minden élőlény a környezetétől eltérő hő bocsát ki, s ezt észleli, méri az eszköz. A terület adott pontjára irányítva az infrasugarakat, a hőmérséklet-ingadozásra azonnal kigyullad a jelzés. A látótér mérete a távolság arányával nő. Hatótávolsága sokban függ a használt eszköz minőségétől, a pillanatnyi hőmérséklettől, a terület fedettségétől. Szél és csapadék szintén hatással van rá. Ezek a segédeszközök mozgásérzékelőként úgyszintén kiválóak. Szerepük sebzett vad utánkeresésénél lényeges lehet. De használják eltűnt háziállatok, emberek felkutatására is. Az iparban pedig különböző építmények, gépek hőszigetelését ellenőrzik vele.

Vadászmozaik

Világrekord vadkanagyar

Immár magyar az eurázsiai vaddisznó (*Sus scrofa*) világrekordnak minősített trófeája is. Telkiben a Nemzetközi Trófeabíró Bizottság mérései alapján nyilvánították annak 2004. március 13-án. 27,7 és 27,4 centiméteres hosszal és 37,7 milliméter agyarszélességgel óriási méretű, csodaszép, fantasztikus „sarlók”! Gratulálunk az elejtőnek!
(*Magánlevél Feiszt Ottótól, aki részt vett a bírálaton, 2004. március 17.*)

A Marlin újdotsága

Idéntől kezdtek el forgalmazni a Marlin M. 1895RL alsó emelőkaros, előagyítás ismétlőpuskát, amely sokban emlékeztet az előző típusokhoz, ám két viszonylag új, rendkívül erős revolvertöltényhez csövezik, a .480 Rugerhez, valamint a .475 Linebaugh-hoz. Mivel a két munió között csak árnyalatnyi különbség van, ezért bármelyikkel tölthető, használható a fegyver. A .480 Ruger munióiból hat fér a tárba, míg a .475 Linebaugh-ból csak öt darab. Amúgy kellemes kinézetű cserkészkarabély, kétrészes agyazással, az előágyon és a pisztolyfogáson rovátkázással.

Lépjünk tisztán az Európai Unióba!

A Vadászkamara felhívással fordult az erdészekhez, természetvédőkhez, önkormányzatokhoz és egyéb, a természetet szerető, féltő civil szervezetekhez, hogy csatlakozzanak a vadászok erdőt, mezőt, vízpartokat tisztító kezdeményezéshez. Április 3-án országszerte, minden megyében lelkes csoportok mintegy 20 ezer fő részvételével közel 10 ezer köbméter szemetet gyűjtöttek össze. Különösen kitétek magukért az iskolások.

Hunorfi Bálint és Zsigó Dávid, a móri Radnóti Miklós Általános Iskola tanulói.

Skandináv „testvérországaink” az EU-ban a hangzatos „Ólommentes vadászat északon” elnevezés alatt tartottak nemrégiben egy érdekes szemináriumot. Valamennyi résztvevő egyetértett abban, hogy nincs szükség arra, hogy a golyós muniókat lövedékén változtassanak, elhagyva belőle az ólmot. Ugyanakkor sörétes patronok esetében már nem minden szakértő jutott azonos álláspontra.

Dániában 2005-től lesz tilos forgalmazni és vadászni eme hagyományos szerelésű munióival. A svédek

Tilalomfák alatt

2006-ra szeretnék „eltolni” saját hazájukban ezt a sok szerint teljesen felesleges korlátozást, amit a társországok rosszállóan vettek tudomásul. A norvégoknál immár két olyan apróvadász év zárult le, amikor pontosan 100 „tesztvadász” használt kizárólag lágyvas, illetve bizmutsörétekre töltött patronokat.

A vélemények nem nevezhetők egyértelműen pozitívnak, ráadásul az utóbbi időben a zöldek megkérdőjelezzik a bizmut mint környezetbarát alapanyag alkalmazását.

Biztonságttechnikai kis- és nagyker

④ **Fegyverszekrények**
④ **páncél-szekrények**
Mabisz minősítéssel
②
29 000 Ft-tól (+ áfa)

SAFEX Kft.
1078 Budapest, Nefelejcs u. 38.
Tel./fax: 1/351-0111
Mobil: 20/9316-887
www.safex.hu
info@safex.hu

A Diana Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola tanúsítványszám: 06-0015-03, intézmény-akkreditációs lajstromszám: 0486 (6640 Csongrád, Jókai M. u. 14., tel./fax: 63/483-790, 30/857-4245, e-mail: dianaszki@vnet.hu) folyamatosan szervezi felőtteknek a

- Vadász-vadtenyésztő szakmunkás (2 év) OKJ 33 6203 02
- Vadász-vadtenyésztő szakmunkás és érettségire való felkészítés (3 év) OKJ 33 6203 02
- Vadgazdálkodási technikus (1 v. 2 év) OKJ 52 6203 02
- Vadász-vadtenyésztő mester (1 év)
- Vadászpuskaműves (2 év) OKJ 34 5237 01
- Környezet- és természetvédelmi szakmunkás (2 év) OKJ 33 7898 01
- Környezetvédelmi szakelőadó OKJ 52 5470 03
- Ezüstkalászos gazda OKJ 21 6201 02
- Aranykalászos gazda OKJ 32 6201 01
- Mezőgazdasági vállalkozó OKJ 32 6201 02
- Halászszerelő OKJ 31 6272 01

tanfolyamokat, amelyek munkaviszony mellett is végezhetőek.
A tandíjat vagy egy részét a munkaügyi központ téríthetik.
Érdeklődni a fenti címen vagy telefonszámon lehet.

A Weidmann Kft. a nyugat-magyarországi határ mentén, Vas, Zala, Veszprém és Győr-Moson-Sopron megyében, kb. 200 ezer hektáros területen főként nagyvadra vadászat. Különösen gazdag e területek szarvas-, őz- és vaddisznóállománya. Apróvad vadászat tőlük mintegy 150-250 km-re lévő területeken lehetséges, de igény szerint Magyarország bármely területén, minden vadászható vadfajra vadászatot. Lehetőség van egyéni, illetve kollektív vadászatra (vaddisznó hajtóvadászat), de egy-egy időszakra szóló szerződés alapján ún. „csomag” vásárlására is (igény szerinti konstrukció kidolgozását segítünk elképzelései megvalósításában).

Részletes információ és árjegyzék a **www.weidmann.hu** internetes oldalon található.
weidmann@axelero.hu

SÓLYOM VADÁSZFEGYVER-JAVÍTÓ BT.

Vadászfegyverek szakszerű javítása, teljes felújítása, agyazás, távcső- és lámpaszereles.

Bizományosi vadászfegyverek árusítása

1031 Budapest, Keve u. 45/C (a Római Strandfürdő mögött)
Tel.: 242-2104

VADHÍVÓ SÍPOK

- suta hívóh. > 2000 Ft
- gidásírás > 2000 Ft
- kombinált őz > 3500 Ft
- suta panasz. > 3500 Ft
- róka > 2000 Ft
- szalonka > 2000 Ft
- vadkacsa > 2000 Ft
- vaddisznó > 7000 Ft
- kutyasíp > 1700 Ft

díjtáblát és szaruból.
Megrendelhető postai útvárral!
Fenyvesi Zoltán,
54/706-528, 30/387-4013

Az Ön megerősítés és kivánság szerint készített vadászfegyverek
Almárai és európai golyós kaliberek

ARMES LEBRUN
Belgium
Tel.: 0032-62-71-25-04

A Bakonyerdő Rt. május 15. és augusztus 20. között **vaddisznó-vadászati lehetőséget kínál 30% kedvezménnyel.**

Változatlan áron várjuk vendégeinket az idénynek megfelelően gím-, däm-, őz-, mullonvadászatra.

BEFAG-JAGD
8500 Pápa, Jókai M. u. 46.
Tel.: 89/513-132; 513-133
Fax: 89/513-167
bjagd@bakonyerdo.hu
www.bakonyerdo.hu
Üdülési csekk elfogadóhely.

Az új vadászidénnyel újra megkezdődik a vendégvadászatok időszaka is. Vendégnek lenni és vendéget hívni mindkét részről öröm, de felelősség is. A vendégeskedést kétféle alapon ítélnék meg. Az

egyik a barátságból, oda-vissza alapon, szívésségből történő vendégvadászattal, a másik pedig a fizető, szerződés alapján, előre meghatározott igények szerint nálunk vadászó vendég ellátása.

Vendégváró

Detrich János

Lássuk talán először azt, ami e kettőben hasonló. Mindkét esetben legjavát akarjuk nyújtani annak, amink van. Baráti meghívás esetén azonban nem feltétlenül a viszonzás reménye, hanem inkább az adni akaró gesztus, a közös vadászélmény motivál. Fizetővendégnek egyszerűbbnek tűnik a dolog, mert éppen a vadászat és a hozzá tartozó szolgáltatások pénzben való megfizetése miatt jön létre az egész vendégvadászati, amely a szívélyes vendéglátás követelményeinek is eleget tesz.

Természetes mindkét esetben, hogy a vendéget a legnagyobb figyelemmel kezeljük, akár fizető idegen, akár egy barát, de akkor is, ha családtagunk, munkatársunk, esetleg főnökünk által ránk bízott személyről van szó, aki őszintén szólna nem is mindig rokonszenves, és a meghívás hátterében valamilyen érdek, esetleg még csak nem is a mi közvetlen érdekünk áll. A vendég akkor is vendég.

Neki jár az „alsó ágy”, magyarul a lehetőség szerinti legkényelmesebb szálláshely. Van, aki megelégszik a vadászaház szerény adottságaival, és van, aki inkább egy kényelmes panziót, szállodát igényel a vadászterület közelében. Fizetővendég esetében a szállás és el látás körülményeit és főleg költségét már előre köteleseink tisztázni, és szerződésben rögzíteni. Egyéb vendégünkkel pedig ajánlatos a lehetőségeket előre megbeszélni, hiszen – mint említettem – olyan is akad, aki a legfényesebb szállodánál is többre becsüli az erdő közepén álló egyszerű, de tiszta vadászaknyuhót, kecskelábú asztallal, vaskályhával és mosdótállal.

A vendég számára minden lehetőséget biztosítanunk kell ahhoz, hogy eredményesen vadásszon. Csúpnál szép élményekkel gazdagodva is távozhat tőlünk, de valljuk be, mi is akkor vagyunk igazán elégedettek, ha az általunk ígért vadat elejtette. Itt van tehát mindjárt az egyik legfontosabb dolog: csak olyan ígéretet tegyünk, amit be is tudunk tartani. Oda kell állítanunk a vendég elé a vadat, és lehetőleg többet, több alkalommal, hogy választani tudjon. Ez még akkor is így van, hogyha valójában nekünk kell helyette döntenünk, mint ahogy erre is akad példa.

Őzbek vadászatánál is előfordult már, hogy a vendég rálőtt a kiszemelt vadra, tapasztalatlanabb vadász lévén úgy érezte, hogy talált, a kísérő azonban tökéletesen tudta, hogy a lövés célt tévesztett. Miután a ven-

dégnek ez volt az utolsó vadásznappja, és már több neki szánt vadat elhibázott, így a hivatásos vadász másnap hajnalban megkereste a szóban forgó bakot és meg is lőtte. A vendég pedig abban a hitben, hogy ez az általa megsebzett, hosszadalmas utánkereséssel megtalált bak volt, végül mégis boldogan utazott haza. A történetet megíthatjuk így is, úgy is. De javasolom, hogy csak az kritizáljon, aki még sosem élt valami kis csalafintasággal annak érdekében, hogy végtére is mindenki elégedett legyen.

Hajtásban persze több olyan körülmény szerepel, amelyek meghiúsíthatják abbéli törekvésünket, hogy vendégünk semmiképpen se távozzon tőlünk üres tarisznyával. A vendég lökészsége ezek közül csak egy. Ezzel kapcsolatban javasolt a vendég számára lehetőséget biztosítani a fegyver vadászat előtti kipróbálására, udvarias, finom ösztönzéssel, például arra hivatkozva, hogy akár el is mozdulhatott az a távcső utazás közben, és így tovább. Eközben már képet kapunk vendégünknek általában véve a fegyverhasználatához való hozzáállásáról, valamint a pontos lövéshez szükséges képességéről. Nem ritka, hogy a vendég maga kéri a próbálós lehetőséget, amely kérdésnek feltétlenül tegyünk eleget.

A hajtás szervezése, a lőállás kiválasztása, a menet közben változó szélirány és egyéb váratlan események mind befolyással bírnak a végeredményre nézvést. Általában megfelelő előkészítés, pontos lebonyolítás esetén a várt eredmény nem is marad el.

Egy általunk korábban nem ismert, nálunk még nem járt vendég igényeit, szokásait, teherbírását igekezzünk mihamarabb kipróbálni. Többnyire nem jelent ez gondot, de ha alkalomadtán szükségünk van, zárkózott emberrel van dolgunk, akkor tapintatosan, nem tolakodva próbáljuk megközelíteni. Fontos, hogy ne akarjunk mindenáron szórakoztatni, ha azonban mindenáron szórakozni akar, akkor bizony rendelkezésére kell állnunk.

Vendégünk leginkább mégis vadászni jött hozzánk, tehát biztosítsuk számára a szükséges zavartalan pihenést. Fokozottan vonatkozik ez idősebb, testi bajokkal küszködő vadásztársainkra. Nem mindenki bírja az egész napos cserkelés vagy barkácsolás fáradalmait, de van, aki ezt a világ minden kincséért sem vállalná be. Így aztán nekünk kell mindig észrevétlenül figyelemmel lennünk iránta, s ha látjuk, hogy fárad, figyelme-

lankad, úgy valamilyen kézzelfogható indokkal rendelünk pihenőt vagy a napszaktól, kedvezőtlen időjárás-tól függően akár be is szüntethetjük az aznapi vadászatot.

Hogyha vendégünk külföldi bérvadász, akkor az előbb elmondottakon felül még számos körülményre tekintettel kell lennünk. A szituáció bevezetőben említett látszólag egyszerű üzleti jellegét rengeteg tényező bonyolítja. A bérvadászt is megilleti a vendégnek járó figyelmes bánásmód, ráadásul ő hazájába visszatérve beszámol itt szerzett tapasztalatairól, elviszi hírünket, tehát fokozottan kell ügyelnünk az általunk nyújtott szolgáltatás színvonalára.

Vegyünk például a nyelvtudás kérdését. Sajnos köztudott dolog, hogy hazánkban az idegen nyelvek ismerete, a nyelvtanulás iránt mutatott hajlandóság egészen az utóbbi évekig nem állt túl magas szinten. Merem állítani azonban, hogy éppen a vadgazdálkodásban dolgozó szaksemélyzet tekintetében nincs különösebb szegélynivalónk ezen a területen, főként ami a német nyelv ismeretét illeti. Bárki mondhatná, hogy érdekből, muszájból nem nagy kunszt nyelvet tanulni, de ismerem én olyan, még morzsányi nyelvérzéknek is híján levő kollégát, aki már felnőtt fejjel, kínlódás árán tanulta meg a nyelvet, és most szépen elboldogul bármilyen helyzetben.

Bárhogyan is legyen, de aki a külföldi vendéggel kapcsolatba kerül, annak legalább alapfokú nyelvtudással kell rendelkeznie, a szakmai nyelvet pedig nagyon jól kell ismernie. A mutogatással kísért, rossz kiejtéssel mondott szavak félreérthetőek és rossz benyomást keltenek.

Praktikus tanácsként mondom, hogy olyan társaság, illetve egyéb gazdálkodó, amelyiknél gyakori a külföldi vadász, jól teszi, ha áldoz költségeiből egy magyarul és a sűrűbben megforduló külföldi vendégek anyanyelvén is olvasható, fényképekkel ellátott kis brosúrára, amely tájékoztatást nyújt a régió és a szűkebb terület adottságairól, a pihenési, vadászati lehetőségekről, a vadállományról, teritékről, hiteles adatokkal alátámasztva. Egy jól megszerkesztett, mutatós kiadvány, amelyet a vendég hazavisz, kitűnő kiegészítője lesz otthoni beszámolójának, a benne pontosan megadott elérhetőségek révén pedig újabb lehetőségeket teremt a vendégkör bővítésére.

Másik nagyon lényeges dolog a trófeák és szolgáltatások előre megállapított tarifáinak igen korrekt betartása. Legtöbbünk számára ez nem is kérdés. De sajnos tudok olyan esetről, hogy a vérszemét kapott vadásztárs a vendégnek a területen történő szállításáért utólag (!) arcátlanul magas összeget követelt, amelyet a vizsziatérőként számon tartott német vendég egy nagyot nyelve kifizetett ugyan, de ezt a helyet a továbbiakban messziről elkerülte.

A vezetés feladata elérni azt, hogy az efféle em-

**KÉTNAPOS
NAGYVADVADÁSZATI
LEHETŐSÉG!**

SEFAG RT.

A Somogyi Erdészeti és Faipari Rt. április–május hónapban gímborjú- és vaddisznó- vagy őzbek-vadászati lehetőséget kínál belföldi vadászok részére, nemcsak hétvégeken! A kétnapos, négy vadászati lehetőséget tartalmazó, bruttó 70 000 Ft-os programról érdeklődni a következő helyen lehet:

Tel.: 82/505-112 • Fax: 82/505-101 • E-mail: simon.tamas@sefag.hu
Vadászati lehetőségeinket vadászati csomagok formájában is értékesítjük!

ber semmilyen kapcsolatba ne kerülhessen a vendégvadásztatással. A társaságnak a vendég elvesztése által gazdasági kárt okoz, de az esetlegesen általánosító véleményalkotás miatt a vadászati szakma, a magyar vadgazdálkodás megítélésének is árt az ilyen eset.

Ugyancsak érdemes pár mondatot szólni arról, hogy anyagi helyzetünk általában meg sem közelíti az általunk vendégül látott külföldi vadászokét. Nem ok ez azonban arra, hogy kevesebbnek érezzük magunkat náluk, annál is inkább, mert ritka az a vendég, aki ezt a leghalványabb módon is éreztetné velünk. A szemmel látható szakmai hozzáértés, a pontos szervezés, a szép terítéssel járó eredményes vadászatok, a meleg hangulatú, emlékeztető vendéglátás azok az igazi értékeink, amelyekre valóban büszkéek lehetünk.

A vendéglátó feladatairól beszélünk. Ne felejtsük el azonban, hogy a vendég is befolyásolja magatartásával, hogy a búcsúzás milyen hangulatban zajlik majd, s hogyan gondol vissza vendéglátója az elmúlt napokra. E tekintetben szívesen idézem *Békés Sándor* 1997-ben megjelent könyvéből a vendég tízparancsolatát, mivel megfogalmazásai találóak és frappánsak:

Sose erőltess, provokáld a meghívást!

Pontosan érkezz, és a megbeszélt időben távozz!

Ne válogass az ételben és az italban, és általában semmit se kritizálj!

Ne válogass a vadban – a legszerényebb eredmények is őszintén örülj!

Élvezd az együttléteket, érdeklődj a házigazda minden napjai iránt!

Vedd észre a táj, a vadászterület szépségét, örülj, ha a vadászaházban, illetve a területen a fejlődés jeleivel, eredményeivel találkozol!

A vadászaton mindenben engedelmességed a kísérőnek, nem azért hívtak meg, hogy kioktasd őket!

Hidd, valld és mondd: egy vadászat akkor is szép lehet, ha semmi sem állt a puskacső elé!

Vendéglátódat, a vadászkísérőt, a vadászat közreműködőit tiszteld meg valami szerény, lehetőleg vadászias ajándékkal!

És ne feledd: a meghívást viszonzni illik!

Minden magára valamit is adó vadász tud zsigeregni. Sőt: nem csak tud, de zsigerel is. Nem finnyázik, nem hagyja a vadőrre, különösen, ha azt éjjeli álmából kellene fölriasztani.

Zsigereelés

Márok Tamás

Hol és mivel?

Az első kérdés, hol zsigereljünk. Véleményem szerint az elejtés színhelyén. Előfordul azonban, hogy a vadat célszerű odébb húzni, egy alkalmasabb helyre. Ha hegyes vidéken a fej kerül magasra, a belek hátrátódnak, nehéz lesz fölnyitni a hasfalat. Ha megfordítva völgynek állunk, akkor pedig a test könnyen lejjebb csúszhat, amikor a mellkast nyitjuk föl.

A zsigereelés legfontosabb kelléke a jó kés. Ma már a legkülönbözőbb csodabicskákat és varázstöröket lehet kapni, de egy akármilyen stabil darab megfelel. Fő dolog az éles és éltartó penge és a szilárd nyél. Láttam én már komoly hivatásos vadásznál is sárga műanyag nyelű konyhakést – de masszív volt, és az éle, mint a borotva. Hajdanában sokszor mentett meg bennünket apám sofőrjének apró gyöngyház nyelű kisasszony-bicskája, a legfontosabb dolgokat el lehetett végezni vele.

A zsigerelelés nem túl hosszú, pengéje körülbelül akkora, mint a nyele, azaz maximum 11-12 cm. A túl vékony penge nem jó, mert könnyen török, de a túl vastag se, mert az „fölfekszik”, és nehéz vele vágni. Egy jó kés könnyedén fölvégja egy őz mellkasát, egy szarvasborjú vagy egy süldő meg se kottyán neki. Mindenesetre vadászat előtt nem árt, ha megélezzük.

Megkönnyíti a munkát egy kis kézi fűrész, némelyik bicskán is megtalálható. Akad, aki kisbaltára esküszik, ha tudja forgatni, lelke rajta.

A késes munka

Ha bakot, bikát, kant avagy kost lőttünk, a zsigereelés az ivarszervek eltávolításával kezdődik. A szarvasféléknél könnyen kifejtethetjük a cséket, valamint a hereket és a herezacskót. Vadkannál ez több időt vesz igénybe. Ugyanakkor rendkívül fontos és sürgős feladat, hogy a hús minél kevésbé legyen „bakszagú”. Ha ezzel megvagyunk, az ágyék fölött óvatosan megnyitjuk a hasfalat. Óvatosan, nehogy elkövezzük a leggyakoribb zsigerelelési hibát, a belek vagy a gyomor kivágását. A pár centis nyíláson bal kezünk két ujjával benyúlunk a szeméremcsont alá. A medence elöl épp középen nem csontos, csak porcos. Ezen a helyen kell átvágnunk. Alulról pontosan kitapint-

hatjuk a porc kis nóduszát. Ha ezt két ujjunk közé vesszük és a kést is ugyanoda irányítjuk, nem ördögösség eltalálni a helyet. Minél idősebb a vad, annál inkább elcsontosodik ez a porc, ezért vénebb jószágoknál nyugodtan használhatunk fűrész is. Arra azonban ügyeljünk, hogy a nyesztelés közben ki ne szúrjuk a végbelet.

Ha a porcot átvágtuk, feszítsük szét a medencecsontot. Ezek után a hasfal fölnyitása következik. Ekkor legkönnyebb kiböknöni a lágy részeket. Némelyik késen van külön hasfalpenge, amelynek a vége tompa. Ha ez nincs, késünk pengéjét vezessük bal kezünk két ujjá között, amelyekkel minél magasabbra emeljük a hasfalat, ilyen módon távolítva a késhegyet a belektől.

Amikor eljutunk a mellkasig, válaszúthoz érkezünk. Fölnyithatjuk késünkkel, de hagyatkozhatunk fűrészre is. Ezt a kés, a vadász és a vad erejének viszonya dönti el. Ha a mellkas szétnyílt, vágjuk tovább a bőrt a vad nyakán egészen az állig. (Kivéve, ha az egész fejet ki akarjuk preparáltatni.) Bontsuk ki a nyelő- és légcsovet, valamint a nyelvet. (Viszonylag kevesen használják föl a nyelvet, pedig igazi csemege. Csak egy kis sós-borsos-babérleveles vízben meg kell főzni.)

Ha eddig jól dolgoztunk, ezek után az egész belsőséget könnyen kifejtethetjük. A légcsovek a szügnél késsel segíteni kell, utána pedig két oldalt át kell vágnunk a rekeszizmot. Ezek után azonban a teljes belsőséget kihúzhatjuk, kés nem kell. Sőt nem is ajánlatos, mert esetleg megsértjük a vesepecsenyét. Csak a végbél végét kell akkurátusan kikanyarítani. Fontos, hogy a zsigereket tiszta helyre tegyük, lehetőleg füre, avarra, ne porba vagy sárba.

A nagyja megvan, de nem kevésbé fontos, ami hátravan. Most vadunkat fölültetjük, ha lehet, föl is emeljük, hogy a testüregből a vér teljesen kifolyhasson. Segíthetünk a tenyerünkkel, esetleg füvel, lombos ággal, ám a jól lőtt vadat nem kell, sőt nem is szabad vízzel kimosni. Lágylövésnél más a helyzet, ott a víz kisebb kárt csinál, mint a félig emésztett táplálékmaradványok.

Most a légcsonél fogva föllógatjuk a tüdőt, és első szélénél levágjuk a többi részről. Jön vele a szív is, amelyet célszerű hosszában kettévágni és kifolyatni belőle a vért. A máj következik. Vaddisznó esetében különösen vigyázzunk, hogy el ne fakasszuk az epét, mert az tönkreteszi ezt a finomságot. Ellenben rövest óvatosan fejtjük le róla. (A szarvasféléknél és a muflonnak nincs epéje.) Még a két vesét kell megkeresnünk, s már készen is vagyunk. A belsőséget beszállításhoz legcélszerűbb visszatenni a testüregbe, de aki akarja, külön műanyag zsákba-szatyorba is te-

heti.

Kunstartok, változatok

Szakkönyvek gyakorta említik átmeneti szükségmegoldásként a vad meglékelését. Ez a hasfal fölnyitását jelenti. A halál beállta után a belek „indulnak meg” először, itt kezdődik meg a gázképződés, ennek nyit utat a lékelés. Én nem sok értelmét látom, még soha nem éltem vele. Elképzeltető, hogy egy hajnali cserkelésen drága az idő. De egy-két óra alatt még nyáron sem fülled be a vad, annyi idő múltával pedig biztosan lesz időnk zsigeregni. Téli disznóhajtáson pedig, ahol szintén sietős a dolog, általában elég hideg van. De az esetek többségében nem kell sajnálni azt a tíz percet, amely alatt rendbe lehet tenni a vadat. (Nota bene találkoztam egy kollégával, aki egy őzet fogadásból másfél perc alatt zsigereelt ki. Életének egy bizonyos szakaszában nem hivatalosan vadászott, és ott létkérdés volt a gyorsaság...)

Ha mindénáron sietni akarunk, akkor legalább a teljes hasfalat nyissuk föl, és távolítsuk el a beleket és a gyomrot, valamint vágjuk át a rekeszizmot, hogy a vér kifolyhasson. Ez alig tart tovább a lékelésnél, és igen hatásos. A lágy részek és a vér a legromlandóbbak, s ez az, amit nem akarunk bevinni. Ezt a zsigerelelési módot alkalmazzák a hegyvidéki vadászok is, ha a vadat nem lehet járművel megközelíteni. Hegyen-völgyön át húzva nagy előny, ha a belsőség nem esik ki minduntalan. További előnye a módszernek, hogy a szállított vadat kevesebb por és egyéb szennyeződés éri.

Akadnak olyanok is, akik a bontást a nyakon kezdik, s a légcsovet visszanyomják a mellüregbe, majd alulról folytatják, s a mellkast (megfelelő kés vagy fűrész híján) nem nyitják föl, a medencecsontot nem vágják át, ezt későbbre hagyják. Ez is tökéletesen megfelelő módszer.

Szarvasféléknél télen nagyon hullik a szőre. Ezért nem tartom fölösleges óvatosságnak, ha a mellkasnál először csak a bőrt vágjuk föl és húzzuk szét, majd utána kezdünk hozzá a szegycsonthoz. Tisztább a munka, és jobban látjuk, mit is csinálunk.

Egyesek szeretik a kizsigereelt vadat egy alkalmas fára fölakasztani. Ennek nagy előnye, hogy a vér a testüregből teljesen kifolyik.

Különösen nyáron és ha az elszállítás későbbre várható, hasznos a mellüreg egy alkalmas fával kifeszíteni, hogy szellőzzön, és könnyebben kihülhessen. A disznó a legfülékenyebb vad, mokány teste miatt könnyen megromlik a húsa. Ezért szoktuk első sonkáit félig elvágni a mellkastól.

Ha zsákmányunkat bizonyos ideig kint kell hag-

(Mráz János rajza)

nunk, kikezdhettek a ragadozók, a rókák, kóbor kutyák, esetleg sakálók, a mindenütt jelen lévő ragadozó madarak, a szarkák, dolmányos varjúk és az egyre szaporodó hollók. A szórmés kártevőket riasztó szaggal, egy otthagott zsebkendővel, kilótt töltényhüvellyel védhetjük meg, de igen hatásos, ha a ragadozó hímek hagyományos területjelző módszerét is bevetjük... A szárnyas népségnek a szemét kell megtéveszteni, ezért jó, ha zsákmányunkat lombos ágakkal, télen pedig hóval be takarjuk. Ha nincs meleg, ilyenkor célszerű a zsigerelest elhalasztani, mert az általunk megbontott vadat – különösen a madarak – könnyebben kikezdi.

Nyáron az este lótt vadunkat (őzbakot, ünöt, de legfőképp a disznót) rögtön meg kell keresni, mert ha kimúlt, hajnalra szinte bizonyosan befülled. Kiszigerelve, alaposan kiszellőztetve más lehetőség híján reggelig kint hagyhatjuk, de jobb minél előbb hűtőbe vinni. Őszi-téli időszakban – különösen fagyban – nincs ilyen veszély.

A szarvasféléket fej és láb nélkül visszük leadni. Ezeket azonban nem célszerű túl hamar levágni, mert jó fogást biztosítanak a szállításkor.

Bízvást pályázhatna az Európai Unió egyik legostobább normájára az a regula, mely szerint a vad zsigereit „ártalmatlanítani” kell. Azaz be kellene szállítani és valami hivatalos dögkútba vinni. Ennek semmi értelme, mert a kadáver eleve ártalmatlan (kivéve természetesen, ha az állat beteg volt), a ragadozók és a dögevők hamar megtalálják, és pár napon belül nyomtalanul eltisztítják. Sőt: az könnyű táplálékot biztosít nekik. Én inkább arra buzdítanék, hogy a zsigereket olyan alkalmas helyre tegyük, ahol senkinek nincsenek útban, de a róka könnyen rátalál. Pár napig aztán jó eséllyel ülhetünk lesben mellette.

Apróvadat zsigereit?

Ha azt nem is, azért valami hasonlót.

Az elejtett nyulat elejtés után nyomban meg kell pisilteni, hogy a benne szorult vizelet szagát a hús át ne vegye.

A madarak esetében egy kampóval vagy egyszerű tüskés ággal a végbélen keresztül el lehet távolítani a beleket. Különösen akkor hasznos ez a kis művelet, ha fácánunkat a hagyományok jegyében pár napig tollában akarjuk érlelni, vagy ha hosszan szállítjuk. Olasz vendégeink gyakran akarják magukkal vinni zsákmányukat. Ha nincs hűtőkocsi, akkor célszerű az összes belső szervet eltávolítani.

Ismét olyasmiről lesz szó, ami részben feledésbe merült, de aktualitásából és fontosságából az idők során mit sem vett. Mai vadászaink jelentős része a töretet mint a vad elejtőjének járó díszjelet tartja számon. Ennél a szűk megközelítésnél azonban sokkal többről beszélhetünk.

Természetesen rögtön meg kell jegyezmem, hogy a töretjelzések használatában is, mint annyi más területen vadászszokásainknak, a bajor és osztrák hatások erős tükröződése tapasztalható. Tudnunk kell azonban, hogy saját ősi vadászati hagyományvilágunkban is komoly szerepet játszottak a természetben hagyott jelek, amelyek mindig egyezményes informális tartalommal rendelkeztek. Ha belegondolunk, hogy a halász-vadász vagy a nomadizáló létforma igényei kialakították a tökéletes megközelítő túlélési módszereket, amelyeknek szerves részét képezte a jelekkel történő kommunikáció, akkor ezen már nincs is mit csodálkoznunk. Manapság tanfolyamokon, túlélő táborokban oktatják azokat a fogásokat, amelyeket az ősi népek – köztük a magyarok ősei is – nemzedékek hosszú során át, sokszor fájdalmas áldozatokat elszenvedve alakítottak ki.

A töretek fajtáit alapvetően három fő csoportba kell sorolnunk. Ezek pedig a következők:

- elejtési és vadásztöretek,
- tájékoztató töretek,
- díszítöretek és egyéb jelek.

A töretről beszélve ne feledkezzünk meg arról, hogy – mint neve is mutatja – nem vágjuk, hanem törjük.

Lássuk elsőként a legismertebb és általában használt *birtokbavételi töretet*. Szokás szerint alkalmas az elejtés helyén található leveles ág, azonban elsőbbséget élveznek a tölgy, az éger és a fenyőfajok ágai. Fél kar hosszúságú ág, amelyet a terítéken fekvő vad testének bal oldalára fektetnek, hím példányoknál a tört ágvég, nősténynél a hajtáscsúcs mutat a fej irányába. A vad szájába helyezett utolsó falat, a törettel meg egyező ágból, rövidebb darab, amely mintegy jelképes útravalóul szolgál a másik világba vivő útra. Nálunk a csülkös vad hímje, de utóbbi időben nősténye is részesül ebből.

Az elejtő- vagy kalaptöret kisebb, sebvérrel jelölt ág, melyet a kalap jobb oldalára tűzünk. Ha az elejtő kísérő vadász társaságában vadászik, a kísérő adja át a töretet saját kalapján, esetleg vadásztörén, ha pedig egyedül ejtette el a vadat, úgy maga tűzze fel a megvérzett tölgy-, fenyőágot, vagy az elejtés helyszínéhez és körülményeihez illő jelet. A töretátadást kísérő *vadászköszöntéssel* és *vadászköszönettel* kifejezések a német *Waidmannsheil* kifejezés tükörfordítás jellegű magyarított változatai, amelyeknél jobbat

Jel és üzenet

Detrich János

idáig aligha találtak. Ha azonban valaki tud megfelelőbbet, kérem, tegye közkinccsé.

Itt említendő még, hogy ha vérebes utánkereséssel sikerült a vadat terítékre hozni, úgy az elejtő a kalaptöret egy ágacskáját a vérebvezetőnek adja át, aki azt a kutya nyakörve mellé tűzi.

A töretjelzések másik nagy csoportját alkotják a *tájékoztató, útbaigazító nyújtó, figyelmeztető jelzések*.

A *főtöret*: háncstól részben letisztított karhosszúságú ág, talajon vagy valamilyen szembeötölő helyen elhelyezve, jelentése: vigyázat. Általános figyelemfelkeltő jelzés.

A *vezető töret*: haladási irányt jelez. Hossza fél karnyi, talajra helyezve hajtáscsúcsa mutatja a követendő irányt. Fedett területen praktikus az egyik a másiktól látótávolságra legyen, nyílt terepen az irányváltoztatás helyére kerüljön a jelzés.

A *rálövés-töret*: kihegyezett végével a földre szúrt fél kar hosszúságú ág, amellyel a rálövés helyét jelöljük meg, hogy azt később is megtalálhassuk.

A *csapástöret*: hossza, mint az előbbié, törött vége kihegyezve, a rálövés helyén a talajra fektetve a sebzett vad menekülésének irányát mutatja. Hogyha hímivarú vadról van szó, akkor a menekülési irányt a kihegyezett ágvég jelzi, ha pedig nőivarú a sebzett, akkor a hajtáscsúcsot fordítjuk a menekülés irányába. Az iránymutatás egyértelműsége végett a csapástöret mögé keresztötretet helyezünk, más szóval „megtalpaljuk”.

A *lőállástöret*: karhosszúságú ág földre szúrva, amelynek oldalsó hajtásait fele hosszában levagdosuk. A mellé, a talajra helyezett főtöret hajtáscsúcsának iránya mutatja a löirányt. Társas vadászat alkalmával a területet nem vagy csak felületesen ismerő vadásztársak esetében az eligazítás hasznos kiegészítője lehet.

A *várótöret*: két egymásra keresztben elhelyezett karhosszúságú ág, ez a jelzés várakozásra szólít fel. Amennyiben a várakozónak az idő múlásával tovább kell mennie, úgy a töret alsó kétharmadát letisztítva hajtáscsúccsal távozásának irányába fekteti.

A *figyelmeztető töret*: csúcsáig letisztított és kör alakba hajlított ág, amely szemmagasságban elhelyezve közvetlen környezetében található váratlanul feltűnő vagy nehezen észlelhető tereptárgyakra, esetleg veszélyforrásokra utal.

A töretek utolsó csoportját képezik a *díszítöretek*, amelyeket a kalap bal oldalán viselnek különböző alkalmakkor. Ünnepi töret viselhető például esküvőn, gyásztöret temetésen, ilyenkor a kalaphoz tűzött ág a levél fonákjával fordul kívülre. Utolsó töret kerül a koporsóra és a sírgödörbe.

A természetben jelekkel történő kommunikációnak vannak még az előbbiektől eltérő formái is. Fák törzsére festett vagy sziklákba karcolt ábrák, a talajba sülyesztett kövek adhatnak útbaigazítást leshely, forrás, vadászkunyhó, de akár védett fészkek helye felől. A kisebb-nagyobb kórákások szintén többféle jelentést hordozhatnak. Útirányt, találkozási pontot, de emlékhelyet – nevezetes vagy tragikus esemény színhelyét – is jelölhetnek. Az utóbbi esetén az ilyen emlékhely mellett elhaladva illő tiszteletadásként egy újabb követ kell helyezni a halomra.

Itt visszatérünk a bevezetésben említett őseink világához, hiszen például Közép-Ázsiában ma is szokás nevezetes vagy szent helyek mellett elhaladva az ott magasodó kőhalomra újabb követ tenni. Ugyanerre magam is láttam példát a Kréta szigetén található Samaria szurdokban. Az ősök szokásai módosult formában ugyan, de ma is, köztünk, vadászok között is élnek. Az elejtett vad szájába helyezett utolsó falat jelentőségéről már esett szó.

Szenteljünk azonban néhány mondatot a terítéken fekvő vaddal kapcsolatos foglalatosságoknak. A régiek nagy tisztességnek tekintették egy vad, főként pedig nagyvad elejtését. A vadat és utolsó fekvőhelyét nem esztétikai megfontolásból, hanem tiszteletadás és kiengesztelés gyanánt díszítették fel.

Ugyancsak e két gondolatot jelképezi a máglya és a kürtészó. A tűz mint a négy fő elem egyike minden szertartáson jelen kell, hogy legyen, a kürt hangjában pedig ott visszhangzanak a régen elfeledett bocsánatkérő igék és diadalénekek.

Manapság sok lelkiismeretes, szakképzett fiatal kollégát látni, akik újraélesztik feledésbe merült szokásainkat, az általában ismert szertartásokat – mint az elejtőnek járó töret átadása – pedig hűségesen elvégzik. Gondolok itt például arra, hogy vaddisznó vadászaton minden egyes hajtás után meg kell ennek történnie, muszáj, hogy jusson rá idő, akkor is, ha este közös terítéket rendezünk. Az elmúlt idényben részt vettem olyan vadászon is, ahol a rekettyésből kivonszolt süldőt különösebb teketóriázás nélkül kezdte zsigereit az elejtő vadász, láthatóan nyoma sem volt benne semmilyen hiányérzetnek, és a kísérők részéről sem kezdeményezte senki a töretátadást, pedig mennyire hiányzott volna az a néhány pernyi áhitat az előző óra izgalma után. Hát azt hiszem, akad, akinek volna még mit tanulnia. Remélem, sikerülni fog, és ez mindnyájunkon múlik.

Büntett lett az orvvadászat – de melyik?

Februárban törvényt fogadott el a Parlament az álltakínzásról. A Büntető törvénykönyv (Btk.) módosítása során a gerinces állatok kínzása és az állatviadatok szervezése mellett egy füst alatt büntetést nyilvánítták az orvvadászatot, az orvhalászatot

és -horgászatot is. A vadászok régóta követelik, hogy az orvvadászat legyen bűncselekmény, ám a jelenlegi módosításba nemigen vontak be bennünket, ezért az többségünket meglepetésként ért. Nézzük mármost, mit mond az új szabály, és mire jó az!

„Büntettet követ el és 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel vagy tiltott vadászati módon vadászik, illetve a halászatról szóló törvény által tiltott halfogási eszközzel halászik vagy horgászik.” Ezzel egészült ki a Btk. 226/B paragrafusa.

Ez első látásra sem esik egybe azzal, amit az orvvadászat fogalma alatt hagyományosan értünk. De nézzük meg, mit tart a vadászati törvény (Vtv.) tiltott vadászati módnak (71. szakasz. 1. bek.)!

„a) a motoros járműből vagy mozgásban lévő járműről,

b) a vízivad vadászatának kivételével a lessgödörből,

c) a vízivad vadászatának kivételével a vízi járműről,

d) a fényszóró használatával, valamint

e) a gímszarvasra, a dámszarvasra, az őzre, illetőleg muflonra hajtóvadászat keretében történő vadászat, továbbá

f) a falkavadászat,

g) az érintett vadászatra jogosultak közötti eltérő megállapodás hiányában a szomszédos vadászterület határától számított 300 méteren belüli lesvadászat,

h) a vadászati idenytől függetlenül az olyan időpontban történő vadászat, amikor a vad menekülési lehetősége bármilyen természeti ok miatt erősen korlátozott,

i) a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével a csillagászati napnyugtát egy órával követő és a csillagászati napkeltét egy órával megelőző időpontok közötti vadászat (a továbbiakban éjszakai vadászat).”

A 67. szakasz kimondja, hogy „vadat csak vadászati célra engedélyezett – legalább 45 cm csőhosszúságú – vadászlófegyverrel lehet elejteni.” Aztán a kivételek következnek, az íjjal való vadászat és a solymászat feltételei. A következő szakasz föl is sorolja a kifejezetten tiltott eszközöket. Ilyen pl. az

automata vagy félautomata golyós fegyver, a hangtompító, az elektronikus optikai eszköz, a számszerij, a robbanó hegyű nyílvesztő, a vad megtévesztésére alkalmazott elektronikus eszköz, a mesterséges szaganyag, az élő csali, valamint a törvény által leírt eseteiket kivéve a fényszóró.

Körülbelül ennyi. A törvénymódosítás tehát nem tartalmazza az orvvadászat leglényegesebb köznapit ismérvét, nevezetesen, hogy orvvadász az, aki más vadászterületén engedély nélkül ejt el vadat. Hogy miért, azt nem tudjuk. Az azonban bizonyos, hogy jelen formájában új orvvadásztörvényünk a legálisan, vadászjeggyel vadászók megregulálására sokkal inkább alkalmas, mint a vadtolvajlás megfékezésére.

A köznapit értelemben vett orvvadászt eddig két tényállás alapján lehetett fülön csípni. Az egyik a lőfegyverrel, lőszernél való visszaélés, ha engedély nélkül tartott puskát találtak nála. A másik a lopás, ha zsákmányát megpróbálta hazaszállítani, netán otthon újabb adag igazolatlan eredetű vadhúst találtak nála. Az első lehetőség eleve kiesik, ha valaki egyébként jogszerűen tartott fegyverrel vetemedik orvvadászatra. A másik vád ellen azzal védekeznek, hogy a vadat éppen most találták. Persze azt a jogosult engedélye és krotália nélkül nem vihetnék sehová, de az már a bűnüldöző szervek és a bíróság megítélésétől függ, hogy ezt elhiszik-e, vagy sem. Egy biztos: kevés súlyos büntetés született.

A Btk.-nak nincs végrehajtási rendelete, ezért a bíróságok jövőbeni gyakorlatától függ, hogy az új törvény alapján mit is minősítenek majd orvvadászatnak. A Vtv. nem sorolja föl például a tiltott vadászati módok között az egyik legősibbet, a hurkolást.

Azt azonban nehéz megérteni, hogy miért így fogadták el az új paragrafust. Egy biztos: még a módosító indítványok között sem volt olyan, amelyik a valódi orvvadászat büntethetőségét tette volna lehetővé.

Fölmerül a kérdés: mi is a jogalkotói szándék? Szándékában áll-e valóban megfékezni az orvvadás-

zatot? A most bevezetett szabályozás nyomán horribile dictu előfordulhat, hogy megrögzött orvvadászok megússzák pár százezer forintos büntetéssel, míg például az, aki saját területén, idényben, vadászjeggyel, engedéllyel, a területhatártól 200 méterre ül lesben, azt börtönbe csukhatják.

Problémát jelent, hogy mivel az orvvadászat eddig nem volt bűncselekmény, a lopás értéke pedig csekélynek minősült, a saját fegyverével idegen területen garázdálkodónak még csak a puskáját sem kobozták el. A büntetőeljárás egyik alapszabálya, hogy a bűncselekmény eszközét el kell kobozni. Ennek alapján Nyugat-Európa több államában nemcsak az orvvadász fegyverét, de például az autóját is elkobozták, aminek komoly visszatartó ereje van. Sajnos a mostani törvénymódosítás a fegyverek elkobozása tekintetében sem jelent előrelépést.

Ha tisztelt képviselőinknek mégis szándékában állna életszerű szabályozást hozni, ajánlom figyelmükbe az 1883-as vadászati törvény ez irányú rendelkezéseit! Eszerint egyszerű orvvadászatot követ el az, „aki a tulajdonosnak, vagy ha a vadászat bérbe van adva, a haszonbérletnek területén engedély nélkül vadász, és egytől hatszáz pengőig terjedő pénz bírsággal sújtható” (Dr. VIDICZKY JÁNOS: *A vadászati jog lexikona*, Bp. 1930, 98. o.). A joggyakorlat az volt, hogy az orvvadászat ténye *nincs függővé téve az eredményességtől, idegen területen karján fegyverrel való találat is kimeríti azt*. Benne foglaltatik a vadnak kézzel való elfogása vagy bottal való agyonverése. A gyanúsítottnak azt a védekezését, hogy nem ismerte jól a területhatárokat, nem lehet elfogadni, mondta a törvény akkor. Aki pedig az orvvadászat során elejtett vadat „éjjel, szalma között a városba beszállítja és értékesíti, az orvvadászatban való társtettségért büntetendő”. Ez volt az egyszerű orvvadászat. Minősített esetnek számított és szigorúbb elbírálás alá esett, ha valaki éjjel, vadaskertben, vagy álcázva követte el tettét, ha álnéven mutatkozott be, ha elfogójára fegyvert fogott, vagy erőszakot használt.

Persze ezeket a szabályokat a korhoz kellene igazítani. Két dolog azonban bizonyos:

1. Aki 1883-ban megalkotta őket, az jól ismerte az orvvadászat természetét, sőt megkockáztatom, maga is állt már szemben rabsíccal.

2. Az volt a kifejezett szándéka, hogy az orvvadász büntethető legyen.

Hogy ilyen szabályozás a mai időkre a közeljövőben születik-e, azt nem tudjuk.

Márok Tamás

Szerdahelyi VADÁSZBOLT

kis- és nagykereskedés

**Kényelem és elegancia
a vadászatban is...**

6500 Baja, Árpád tér 1.
Tel.: 00-36-79/424-929
Fax: 79/424-927
Mobil: 06-30/299-2237
E-mail: le_chameau_baja@hu.inter.net

Igaz, még hátravannak a fagyos szentek, még is visszavonhatatlanul itt a tavasz! Az erdő-mező madárdaltól hangos, megannyi pompás virág nyílik úton-útfélen. Ilyenkor puska nélkül is élmény kirándulni. De azért a fegyvert ne hagyjuk otthon. Igaz, csak az őzbaknak van szezonja, de akad néhány „gyérítendő” vad is.

Dátum	Nap		Hold	
	Kel	Nyugszik	Kel	Nyugszik
1. szo	4,27*	18,56*	14,43*	3,11*
2. v	4,25*	18,57*	16,01*	3,29*
3. h	4,24*	18,59*	17,22*	3,47*
4. k	4,22*	19,00*	18,48*	4,07*
5. sze	4,21*	19,02*	20,16*	4,31*
6. cs	4,19*	19,03*	21,43*	5,02*
7. p	4,18*	19,04*	23,01*	5,45*
8. szo	4,16*	19,06*	–	6,41*
9. v	4,15*	19,07*	0,05*	7,51*
10. h	4,13*	19,08*	0,52*	9,10*
11. k	4,12*	19,10*	1,26*	10,30*
12. sze	4,11*	19,11*	1,52*	11,48*
13. cs	4,09*	19,12*	2,12*	13,03*
14. p	4,08*	19,13*	2,29*	14,14*
15. szo	4,07*	19,15*	2,44*	15,23*
16. v	4,06*	19,16*	3,00*	16,32*
17. h	4,04*	19,17*	3,16*	17,40*
18. k	4,03*	19,18*	3,34*	18,49*
19. sze	4,02*	19,20*	3,57*	19,58*
20. cs	4,01*	19,21*	4,24*	21,03*
21. p	4,00*	19,22*	4,59*	22,03*
22. szo	3,59*	19,23*	5,43*	22,54*
23. v	3,58*	19,24*	6,37*	23,36*
24. h	3,57*	19,25*	7,39*	–
25. k	3,56*	19,26*	8,47*	0,09*
26. sze	3,55*	19,28*	9,57*	0,35*
27. cs	3,54*	19,29*	11,09*	0,57*
28. p	3,54*	19,30*	12,22*	1,15*
29. szo	3,53*	19,31*	13,36*	1,33*
30. v	3,52*	19,32*	14,53*	1,50*
31. h	3,51*	19,33*	16,15*	2,08*

A nyári időszámítás alatt a *-gal jelölt időpontokhoz egy órát hozzá kell adni.

E hónapban hunyt el (1931. május 9-én) *Torday Emil* Afrika-kutató.

Torday 1875-ben született Budapesten.

Munkáját egy belga banknál kezdte, ahol felfigyeltek tehetségére. 1900-ban az utolsó belga gyarmatra, Kongóba helyezték. Itt nem csupán bankügyletekkel foglalkozott (amelyet hamarosan be is fejezett), hanem sokat utazott. Leginkább az őslakosok élete érdekelte.

Második útját már a londoni Királyi Embertani Intézet

finanszírozta. Ezen az expedícióján már bennszülött királyokkal került barátságba.

A következő, 1907-ben megkezdett utazását már a British Museum támogatta. Egy vadászbalesetben ekkor vált nyomorékká: megtámadta és felöklelte egy orrszarvú. Csak nagy nehézségek árán tudták Angliába szállítani.

Élete végéig mankóhoz volt kötve. Afrikában gyűjtött anyagait több kötetben dolgozta fel, melyek közül az angolul írt *Afrikai fajok* máig alapmű.

Bár Londonban élt, meoárját mégis magyarul vetette papírra, így született az 1924-ben Budapesten megjelent *Afrikai emlékek*.

E terjedelmes munkának a vadászatra és az azzal kapcsolatos regékre és mondákra vonatkozó része *Vadászhitvilág Afrikában* címmel 1996-ban ismét az érdeklődők asztalára került.

Érdeemes megjegyezni, hogy sok kézikönyv és lexikon még me is nem magyar, hanem belga tudósként tartja számon Torday Emilt.

Május egy görög nimfáról, Maiáról kapta a nevét. A nimfák ugyan halandók voltak, de nagyon sokáig éltek. A természet erőit testesítették meg, ráadásul a szépséget és a fiatalságot is jelképezték.

Májusban vadászhatók: őzbak, a koca kivételével a vaddisznó, üregi nyúl, róka, pézsmapocok, nyestkutya, szarka, mosómedve, dolmányos varjú, szajkó.

TENGERDI VADÁSZATSZERVEZŐ IRODA
H-8647 BALATONMÁRIAFÜRDŐ, VILMA U. 9.
TEL: 30/ 9398 - 207 ; FAX: 85/ 376 - 810
Web: www.tengerdi.hu ; E-mail: info@tengerdi.hu

Izeltő programajánlatainkból:

Oroszország	
5 vadásznapi 1 szibériai bak	2540 \$
Kazahsztán	
7 vadásznapi 1 kőszáli bak	2990 €-től
Namibia	
7 vadásznapi 5 vad	2375 €-től
Dél-Afrika	
8 vadásznapi 7 vad	2395 €-től
Tanzánia	
7 vadásznapi 1 kafferbika	5800 \$

További célszágok: Zambia, Mongólia, Új-Zéland, Kirgizia, Kanada,
Kérésére utánvétellel postázzuk reklámfilmünket!

Május elseje a majálisok napja. Ilyenkor a legények feldíszített májusfát állítanak választottjuk háza elé. Az emberek a szabad levegőn vidám mulatságokkal mulatják az időt.

Május 4., Flórián napja, aki a kéményseprők, tűzoltók, kovácsok és serfőzők védőszentje. Sok tűzzel és tűzgyújtással kapcsolatos hiedelem fűződik e naphoz.

Május 12., 13., 14., Pongrác, Szervác, Bonifác, avagy a fagyosszentek. Ilyenkor az idő valóban lehűlhet, ezért nem vetnek és nem palántáznak. Májusban a fagyok azért különösen veszélyesek, mert ekkorra már „megindultak” a növények. Ez azt jelenti, hogy a sejtnedv felhígul, s a hidegben a sejtek kö-

zötti járatokban megfagy víz. A gyorsan hízó jégtűk szétroncsolják a sejtek falát és a növény elhal. Májusban már a mínusz két-három fok is végzetes lehet.

Május 16-án, János napján a hajósok és halászok ünneplik a vizen járók patrónusát, Nepomuki Jánost.

Pünkösöd nincs naphoz kötve, húsvét után ötven napra következik. Ekkor különféle versenyeket tartanak, melyek győzteseit kikiáltják „pünkösdi királynak”. A kislányok pedig ekkor tartják a pünkösdlést, amikor a legkisebb lányt pünkösdi rózsával, zöld ágakkal díszítve királynőnek öltöztetik, és rózsaszirmot hullajtva házról házra járnak köszönteni.

Vadászpiac

A rovatunkban megjelentett adatokat, árakat partnereinktől kapjuk, így azokért, valamint az esetleges nyomdai hibáért felelősséget szerkesztőségünk nem vállal. Az árak tájékoztató jellegűek, árajánlatnak nem minősülnek. A nyomdai átfutás miatt előfordulhat, hogy a közölt árak már eltérnek az aktuálístól, mire Önök kézhez kapják az újságot. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy néhány cég nál azzal, míg másoknál megrendelésre kapható egy-egy, esetleg az összes termék. Kérjük, mielőtt tervezze, informálódjon az üzletekben a részletekről.

A jel mutatja, hogy az üzletben a Magasles Havilap is megtalálható. A és jelzésű cégek hirdetését, illetve kedvezménykupontját is megtalálhatja jelen lapszámunkban. A könnyebb áttekinthetőség, keresés kedvéért az árlisták mellett közöljük, melyik megyében található az üzlet.

Magyar forintban közölt fogyasztói árak

A 22-ES CSAPDÁJA HÁBORÚELLENES KATONAI TÚLÉLŐBOLT ÉS HIDEGHÁBORÚS KUTATÓINTÉZET * BUDAPEST, TERÉZ KRT. 21., OKTOGON ÜZLETHÁZ, ALAGSOR, 22-ES LÉGÓPINCE * TEL.: 1/269-0232/102, 70/312-2213 * BEKESI@BKAE.HU

Table listing various items and prices in 22-ES units, including hunting equipment, optics, and accessories.

ARANY OPTIKA KFT. (BELVÁROSI OPTIKA) * A ZEISS HIVATALOS MÁRKAKERESKEDŐJE * 4400 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. TEL.: 42/312-166 * E-MAIL: ARANYOPTIKA@CHELLO.HU * NYITVA TARTÁS: H-P 9-17-IG, SZO: 9-12-IG

Table listing Zeiss telescopes and DiAFUN models with prices.

ARMY - KATONAI ÉS TÜRÁRUHÁZAT, FELSZERELÉS * 1151 BUDAPEST, SZENTMIHÁLYI ÚT 131. PÓLUS CENTER TEL./FAX: 410-4074 * NYITVA TARTÁS: MINDEN NAP 10-20 ÓRAIG

Table listing various hunting gear and equipment with prices.

DIOFERR HENGERFEJ KFT. * DABAS, LINDMAYER U. 16. * TEL.: 29/368-083, 30/9951-489 * WWW.DIOFERR.HU

Table listing Toyota, Nissan, Mitsubishi, Jeep, Land Rover and other vehicles with prices.

GEMENC VADÁSZBOLT * 1203 BUDAPEST, KOSSUTH L. U. 57. * TEL./FAX: 1/283-4432 * NYITVA TARTÁS: H-P 10-17,30-IG GEMENC Bolt@FREEMAIL.HU * WWW.DELTASOFT.HU/GEMENC

Table listing various hunting gear, optics, and accessories with prices.

GOMBÁS SÁNDOR „VÁREDEI” KFT. * TEL.: 30/933-2216 * WWW.VADASKERT.HU * INFO@VADASKERT.HU

Table listing hunting gear and accessories with prices.

ELIT HUNTER KFT. * 1171 BUDAPEST, PÉCELI ÚT 287. * TEL.: 20/200-1526 * FAX: 258-3297 E-MAIL: ELITHUNTER@ELITHUNTER.ORG * WWW.ELITHUNTER.ORG

Table listing ELIT HUNTER products like traditional and reflex bows with prices.

ERVA FOTÓ-OPtika KFT. CANON FOTÓSZAKÜZLET * 1072 BUDAPEST, KLAUZÁL TÉR 13. TEL.: 352-8183, 352-8191, 461-0889 * FAX: 461-0890

Large table listing Canon and other optical equipment with prices.

FROMMER KFT. * 1089 BUDAPEST, REZSŐ TÉR 21. * TEL.: 210-3506, 30/2427-460 * FAX: 210/3507 NYITVA: H-Cs 10-17, P 10-16, SZO 10-14 ÓRAIG

Table listing various firearms and hunting gear with prices.

GERINGER AUTÓ KFT. * 2900 KOMÁROM, BATHORY ÚT 1. * TEL.: 34/540-562 * NYITVA: H-P 8-17-IG

Table listing PAJERO WAGON, SPORT, CLASSIC, and PININ models with prices.

DR. JUHÁSZ TAMÁS KISÁLLTRENDELŐ KFT. * 1112 BUDAPEST, PÉTERHEGYI ÚT 46. * TEL./FAX: 310-1106, 310-0108, 310-1554 * NONSTOP

Table listing laboratory services and hunting gear with prices.

GROZER CSABA * 9211 FEKETERŐD, FŐ ÚT 5. * FAX/TEL.: 96/224-298 * TEL.: 96/224-417, 30/939-7627

E-MAIL: BOWMAN@AXELERO.HU * WWW.GROZERARCHERY.COM

GYMS.

Table with 2 columns: ÍJAK and Magyar íj extra III (eredeti). Lists various archery equipment and prices.

Table with 2 columns: KELLÉKEK and Hűvelőkijukas lögyűrű szaruból. Lists archery accessories and bow-related items.

HARMÓNIA VADÁSZBOLTOK * KÖZPONT: 4025 DEBRECEN, SZÉCHENYI U. 10. * TEL.: 52/430-468 * FAX: 52/412-633
4026 DEBRECEN, BETHLEN U. 36. * TEL./FAX: 52/421-338 * 4400 NYÍREGYHÁZA, ZRÍNYI I. U. 8-10. * TEL.: 42/413-423

6000 KECSKEMÉT, SZÉCHENYI TÉR 14. * TEL.: 76/321-942 * 6722 SZEGED, KOSSUTH L. SGT. 21. * TEL.: 62/424-342
6500 BAJA, HATTYÚ U. 2. * TEL.: 79/321-364 * 1165 BUDAPEST, MARGIT U. 116. * TEL.: 70/2116-480
2890 TATA, KATONA U. 17. * TEL.: 34/481-535 * 8200 VESZPRÉM, RAKÓCZI U. 5. * TEL.: 88/325-033

Table listing various ammunition products like SELLIER BELLÓT LŐSZEREK, SB 9,3x74R, SP 18,5gr 2952, 679, and their prices.

HOR-SPA Kft. VADÁSZBOLT * 9600 SÁRVÁR, BATHYÁNY ÚT 34. * TEL.: 95/323-483, 30/9082-451

Table with 3 columns: GÖLYÖS ÉS SÖRÉTES FEGYVEREK, FEGYVERLÁMPÁK, and Watzmann közepes sz. Lists various firearms and accessories.

LUPU-HUNGARY Bt. * 1185 BUDAPEST, DUNA U. 66. * TEL.: 1/294-1057, 70/314-8012 * E-MAIL: SIMO.GERGELY@AXELERO.HU

Table with 3 columns: LUPUSAN TERMÉKCSALÁD TAKARMÁNYKIEGÉSZÍTŐK, LUPUSAN BIOMINERAL SZERVES EREDETŰ AKTÍV ASZÍNANYAG-ELLÁTÁS, and LUPUSAN SPORT TÁP. Lists various products and their prices.

HARGITA JAGD VADÁSZBOLT – HÍVATÁSOS VADÁSZOK SZAKÜZLETE * 6800 HÓDMÉZVÁSÁRHELY, ANDRÁSSY U. 32.

TEL./FAX: 62/248-768 * TEL.: 30/9580-603 * WWW.HARGITAJAGD.HU

Csg.

Table listing various hunting equipment and ammunition, including ÚJ GÖLYÖS FEGYVEREK, Fausti Leader 12/76 Skeet 1 bill., and SÖRÉTES LŐSZEREK.

HUBERTUS VADÁSZBOLT * 9400 SOPRON, LACKNER K. U. 6. * TEL./FAX: 99/314-317 * NYITVA TARTÁS: H-P 9-12, 13-17; Szó 9-12 GyMS.

Table with 3 columns: AKCIÓS KÉSEK, BICSKÁK; LE CHAMEAU CIPIK; BAKANCSOK; BAKANCSOK; and LÉGPISKÁK. Lists various hunting accessories.

HUNGARO-ARMS Kft. VADÁSZBOLTOK – BUDAPEST, SOROCSÁRI ÚT 132., 1/215-6458 * GYŐR, APÁCA U. 14., 96/328-876

MOSONMAGYARÓVÁR, MAGYAR U. 38., 96/219-459 * SZOMBATELY, WESSELÉNYI U. 2., 94/339-336

Bp., GyMS., Vas.

Table listing various ammunition products like LAPUA GÖLYÖS VADÁSZLŐSZEREK, 4315020 S382 FMJ 3.60 gr., and LAPUA PISZTOLY, REVOLVER LŐSZEREK.

HUNOR 2000 Bt. VADÁSZBOLT * 8360 KESZTHELY, SZÉCHENYI ÚT 11. * TEL.: 83/317-355, 30/9947-482

FAX: 83/336-281 * NYITVA: H-P 8-16-IG, Sz 8-13-IG

Z.

Table with 3 columns: ÚJ GÖLYÖS FEGYVEREK, ZKK-600 30-06, and ÚJ SÖRÉTES FEGYVEREK. Lists various firearms.

M-ZERO FEGYVER ÉS VADÁSZBOLT * 2310 SZIGETSZENTMIKLÓS, PETŐFI U. 5/A * TEL./FAX: 24/465-373, 30/9516-440

Table with 2 columns: CHEDDITE LŐSZEREK and A löszerekből 2000 db feletti megrendelés esetén. Lists various ammunition and hunting gear.

INTERMAS TERMELŐ ÉS KERESKEDELMI KFT. * BÉKÉCSABA, MEDNYÁNSZKY U. 17. * TEL.: 20/945-0764 FAX: 66/450-538 * E-MAIL: INTERMAS@BEKESNET.HU * WWW.INTERMAS.INI.HU

Bék.

Table with 2 columns: Product Name/Specification and Price. Includes categories like AUTOMATA KORONGDOBÓ GÉPEK, AMERIKAI TRAP, and KÉZI MŰKÖDTETESŰ HORDOZHATÓ KORONGDOBÓ GÉP.

KALIBER Max FEGYVERBOLT * 1039 BUDAPEST, MÁTYÁS KIR. U. 12. * TEL.: 240-1923

Bp.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of ammunition like HASZNÁLT VADÁSZFEGYVEREK and TÁVCSŐVEK.

KÁTAI VADÁSZ, HORGÁSZ KIS- ÉS NAGYKERESKEDEŚ * 5900 ÓROSHÁZA, KÖND U. 44. * TEL./FAX: 68/411-612 KÁTAI VADÁSBOLTOK: 5540 SZARVAS, KOSSUTH L. U. 46. * TEL.: 66/312-288

Bék., Csg.

Large table with multiple columns listing various types of ammunition and optical equipment like ARMUSA LŐSZEREK, DOCTER KÉRESŐTÁVCSŐVEK, and HUBERTUS SÍPOK.

KERITÉSCENTRUM KFT. * 1106 BUDAPEST, KERESZTÚRI ÚT 130. * TEL.: 1/431-9950 * FAX: 1/431-9951

Bp.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists items like CSOMÓZOTT VADHÁLÓK and PONTHEG. VADHÁLÓK.

NATURA HÓD * 6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ADY E. U. 37. * TEL./FAX: 62/534-255; 534-256 * WWW.NATURA-HOD.HU

Csg.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of shotguns like GÖLYÖS FEGYVEREK and BROWNING FEGYVEREK.

KÖRMENDI ZOLTÁN * 9300 CSORNA, MÁRTIROK TERE 4. * TEL.: 30/9460-841

GyMS.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists items like Vadász lódensapka and Irhasapka.

LARIX VADÁSZRUHÁZAT ÉS KIEGÉSZÍTŐINEK KIS- ÉS NAGYKERESKEDEŚ * 1036 BUDAPEST, LAJOS U. 126-128. * TEL./FAX: 1/453-2329

Bp.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of clothing and accessories like WATZMANN LÁBELLIK and KÉCEKBŐR MELLÉNY.

MILITARY CÉLPONT – KATONAI – VADÁSZ- ÉS MUNKARUHÁZATI BOLT * KECSKEMÉT, KAFFKA M. U. 10. * TEL.: 76/412-114 FÜZES U. 14. * TEL.: 76/414-095 * E-MAIL: MILITARYCELPONT@AXELERO.HU * NYITVA TARTÁS: H–P: 9–18, SZ: 9–13

Bkk.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of accessories like VADÁSZ RUHÁZAT and KÉSEK.

NIMRÓD-VADHÍVÓ * 4135 KÖRÖSSZEGAPÁTI, JÓKAI U. 1. * TEL.: 30/387-4013, 54/706-528 * FENYVESI ZOLTÁN

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists items like SZARVASHÍVÓ BŐGŐKÜRT and DISZÍTÉS: ÁLLÓ SZARVASBICA.

NOMÁD VADÁSZÜZLET * 6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ZSOLDOS U. 57. * TEL.: 62/244-991, 30/259-7740

Csg.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of ammunition and accessories like KERESŐTÁVCSŐVEK and SAKO LŐSZEREK.

SZENT HUBERTUS KFT. VADÁSZBOLT * 7400 KAPOSVÁR, FŐ U. 40. * TEL.: 82/430-100 * FAX: 82/511-268 E-MAIL: TIBALDB@AXELERO.HU

Som.

Table with 2 columns: Product Name and Price. Lists various types of ammunition and accessories like BROWNING FEGYVEREK and WINCHESTER FEGYVEREK.

REINTEX Kft. * 5000 SZOLNOK, THÖKÖLY ÚT 85. * TEL.: 56/424-455 * FAX: 56/424-743
E-MAIL: REINTEX@REINTEX.HU * WWW.REINTEX.HU * NYITVA TARTÁS: H-P 7-17

Pilóta hálózsák HS..... 7.875	Urban Ranger félcipő..... 8.500	BW zokni gyapjú hegyvadász olív..... 1.500	Tűzcsiholó acél..... 3.600
Múmia hálózsák..... 9.600	Urban Ranger bakancs 10 lyukú..... 16.000	Zokni frotir 86% pamut zöld..... 490	Álca sapka..... 1.000
Leszák német zöld..... 20.000	Urban Ranger bakancs 14 lyukú..... 18.000	BDU nadrág..... 4.900	Vadász kalap 9003..... 1.100
Hátizsákok szék..... 4.550	Trend vadászbakancs..... 14.500	Angol nadrág..... 6.000	Lövészkesztyű kötött..... 660
Háromlábu szék..... 1.700	Trend bocakipő..... 12.000	Moleskin nadrág..... 5.900	Hátizsák 35 L 3027..... 8.500
Holland esővédő ötény zöld..... 12.000	Pipalámpa kicsi 2AA..... 1.300	Vadásznadrág stretch olív..... 7.300	Hátizsák 190 L..... 1.500
USA rípstop poncho..... 4.900	Fejlámpa..... 1.300	Fleece nadrág..... 4.600	Hevederőv fémcsovs..... 1.400
Hamilton ing zöld..... 3.500	Lithium sup. power spot rúdilámpa 123A..... 9.000	S.I.W.A.T. nadrág..... 5.400	Hátizsák BW hegyvadász..... 6.300
Dubon dzseki..... 12.000	Rúdilámpa matteusz 23208-DL 2AA..... 2.700	U.S. M-65 Nyco nadrág..... 6.500	Kulacs USA új..... 1.700
M-65 kabát..... 10.800	Rúdilámpa jumbó 31234-D 2D..... 6.600	Zöld póló..... 720	Zsebelejtő..... 2.000
Svéd párika zöld..... 9.000	Camping lámpa akkus tölthető RI-811..... 13.200	Terep póló..... 1.400	Távcső 10X25 6013..... 6.900
MA-1 dzseki „M-Tramp”..... 8.900	UPA..... 13.200	Reintex atléta..... 580	Céltávcső légpuskához 4X20..... 2.600
CWU dzseki „M-Tramp”..... 12.000	Fejlámpa Gun Power 112 A 4D..... 3.000	Gyöngy pulóver kerek és V nyakkal..... 5.300	Távcső 8X21 6017..... 6.300
Mountainair dzseki..... 8.500	Rúdilámpa CHP 3D..... 4.000	Vastag pulóver gombos és cipzáros nyakkal..... 8.600	Bögere behajtható füllel..... 1.000
Svéd gumibakancs..... 4.400	Viharlámpa 28 CM zöld..... 1.300	Horvát pulóver zöld..... 3.500	BDU zubbony..... 4.900
BW ugróbakancs béllett..... 13.600	Vadászmelény..... 5.900	Fleece kardinán..... 6.900	Zubbony S.W.A.T..... 5.400
Combat bakancs fekete..... 14.900	Safari mellény..... 5.900	Garbó cipzáros zöld..... 2.500	www.reintex.hu felirattú sapka..... 600
Corman bakancs..... 17.900	Rangor mellény..... 5.900	R-I. mellény..... 1.100	
Trend bakancs..... 14.500	Fleece mellény..... 5.000		
Dán bakancs..... 13.000			

SEFAG RT. VADÁSZBOLT * 7400 KAPOSVÁR, BERZSENYI U. 2. * TEL.: 82/317-644, 30/9690-323
NYITVA TARTÁS: H-P 8,30-17-IG, Sz: 8-12-IG, EBÉIDŐ: 12-13-IG

RUHÁZAT, LÁBBELI	Pulóver..... 7.990	Hímzett zöld törölköző (66x136)..... 6.200	Likőrös készlet ön dísszel..... 14.000
Bőr bakancs varrott..... 17.600	Kötött pulóver..... 6.100	Hímzett zöld törölköző (50x100)..... 3.650	Boros készlet ön dísszel..... 18.700
Női bakancs béllett..... 11.500	Banner steppelt mellény..... 11.700	Női állatmintás pizsama..... 4.700	
Varrott bőrcipő..... 12.450	Banner mellény (lődenes)..... 16.850	Vesevédő..... 3.000	LŐSZEREK
Le chameau gumicsizma (nyári)..... 13.520	Banner mellény (lődenes)..... 13.200	EGYÉB VADÁSZFELSZERELÉS	Nike 12/70..... 42/db
Le chameau gumicsizma csatos..... 33.500	Banner ing..... 10.800	MAG-lite lámpa..... 11.700-tól	Nike 12/70, 16/70 extra..... 50/db
Le chameau gumicsizma cipzáros..... 48.000	Banner nadrág..... 11.550	MAG-lite izzók, alkatrészek..... 485-től	Nike 16/70..... 44/db
Le chameau műszőrmés..... 43.500	Hímzett zöld póló..... 2.000	Akkumulátoros kézi lámpa..... 119.200	30-06 magyar 11,7 g..... 191/db
Kudu gumicsizma neoprém..... 14.200	Venator ing..... 5.500	Bőr golyós löszertartó..... 2.450	30-06 cseh 11,7 g..... 197/db
Kudu gumicsizma csatos..... 16.800	Le chameau bársonynadrág..... 15.150	Bőr igazolványtartó..... 2.150	7x64 cseh..... 212/db
Vigos kabát..... 23.625	Le chameau vászonnadrág..... 16.750	Bőr fejszejűk..... 2.100	7x64 Sako..... 296/db
Banner kabát..... 21.600	Polár alsőrúha (nadrág)..... 6.650	Szicsavos fegyvertokok..... 5.000	30-06, 7x64 Sierra..... 265/db
Lódenkabát..... 33.600	Polár alsőrúha (felső rész)..... 7.620	Tisztító felszerelések..... 500-tól	300 Win. Magnum cseh..... 353/db
Vizálókabát..... 38.563	Nyári zokni..... 180	AJÁNDEKTÁRGYAK	9,3x74 R cseh..... 390/db
300-as polárkabát..... 22.200	Téli bokazokni..... 290	Őn falóira..... 15.000	
Vaxos kabát..... 31.550	Hímzett frotir köntös..... 13.500	Őn fali táj..... 9.250	

SEELAND VADÁSZRUHÁZ KIS- ÉS NAGYKER. * MOBILKER 2000 Kft. * 1188 BUDAPEST, NAGYKÖRÖSI U. 24/A * TEL.: 291-8889
FAX: 292-2991 * MOBIL: 30/922-1322 * WWW.VADASZAT.NET/MOBILKER.HTML * E-MAIL: VADASZARUHA@INTERNET.HU

GRONELL CIPŐK, BAKANCSOK 37-48	Beater vizálók kabát férfi..... 51.000	Optimic 8 X 56 keresőtávcső..... 73.395	Vadászpulóver 7 fajta..... 4.900-9.800
Tornado cipő vizálók..... 24.750	Beater vizálók nadrág férfi..... 29.800	Optimic Diamond 8,5X45 K. T..... 146.800	SÖRÉTES-GÖLYÖS PUSKÁK
Verona nubuk cipő..... 21.700	Pathfinder vizálók kabát..... 49.800	Europoint 2,5-10X56 céltávcső..... 71.200	Beretta Sil. Pig. sörét 12,20..... 399.000
Walk vizálók cipő..... 22.500	Pathfinder vizálók nadrág..... 28.900	Europoint 2,5-10X56 VIL. céltávcső..... 83.800	Beretta 391 Ulr Aut. 12,20..... 299.000
Activ out-dry bakancs..... 38.450	Countryman terasz kabát..... 23.700	Europoint 1,5-6X42 VIL. céltávcső..... 78.700	Steyr Classic 30-06,93-62..... 409.000
Savanna extrém bakancs..... 43.950	Countryman terasz nadrág..... 15.400	Extra ülőkés hátrizsák..... 34.600	Steyr Classic végig agy..... 437.000
Explorer Gore-Tex..... 31.900	Seeland zöld férfinnadrág..... 11.500	Extra nagy vadásztáska..... 41.000	Tikka Master de Lux 30-06..... 269.000
Talon Gore-Tex bakancs..... 42.900	Seeland zöld férfing..... 7.900	Vékony gyapjú boka zokni..... 2.500	CZ 550 golyós 30-06..... 169.000
Travel vizálók bakancs..... 32.900	Melanie női kabát vizálók..... 48.900	Vastag gyapjú boka zokni..... 3.250	Blaser R 93 300 WIN M..... 625.000
Competition vizálók..... 36.850	Melanie női nadrág vizálók..... 29.800	Ausztrál bőrkalap 56 - 62 IG..... 17.750	SIG SHR 970 cserecsöves..... 397.000
Bolzano Sympa-Tex..... 24.450	Sasja női kabát setex mebrán..... 49.500	Seeland vadászmelény..... 8.400	Heym SR 21 30-06..... 487.000
Sportman vizálók bakancs..... 39.600	Sasja női nadrág setex mebrán..... 29.800	Forester vizálók mellény..... 26.200	Heym SR 30 30-06..... 567.000
Gardea vizálók bakancs..... 34.900	Sarah női kabát vízleperg..... 25.800	Norsveda polár kabát szélá..... 26.300	Krico 902 de Lux cserecsöves..... 418.000
Everset extrém bakancs..... 40.950	Sarah női nadrág vízleperg..... 15.900	WAX kabát angol vékony..... 19.900	Zastava 300 W. M. vég. agy..... 169.000
SEELAND, HARKILIA, NORSVEDA	Somerset gyerek kabát víz..... 17.900	WAX kabát angol kapucnis..... 29.800	Le Chameau csizmak..... 40.000-58.000
<i>Dán férfi-, női, gyerek vadászruha</i>	Somerset gyerek nadrág víz..... 10.300	Erdőmintás szél, víz. kabát..... 31.300	Vadászkések..... 3.000-59.000
Milano vizálók kabát férfi..... 51.800	Norsveda gyerek nadrág..... 8.700	Erdőmintás szél, víz. nadr..... 25.000	Vadásztörök..... 4.600-89.000
Milano vizálók nadrág férfi..... 30.500	Norsveda gyerek ing..... 5.900	Zöld kockás ing micro-flec..... 11.400	
Forester vizálók kabát férfi..... 52.300	Optimic 8X42 keresőtávcső..... 73.400	Saffari vajszínring h. u..... 11.500	
Forester vizálók nadrág..... 30.600	Optimic 10 X 42 keresőtávcső..... 78.400	Saffari vajszínring h. u..... 7.900	

SÓLYOM VADÁSZBOLT (IJÁSZ SZAKÜZLET) * 4220 HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, BETHLEN GÁBOR U. 30. * TEL.: 52/228-661, 20/913-1052
E-MAIL: VASARINE@AXELERO.HU * IJÁSZAT: HTTP://LETIZIA.FREEWEB.HU * NYITVA TARTÁS: H-P 9-18-IG, SZO: 9-13 ÓRÁIG

<i>Kivonatás árlista</i>	Favessző fenyő..... 950	ljuhú (ideg) készítése csigás-, reflex-, törtenelmi és számszerjira típus szerint..... 2.000-tól	PSE Dakota..... 96.000
ÚJÁSZAT	Nyx 11/32"/ 5/16" stb..... 50	SZÁMSZERJÉ	PSE Typhoon..... 120.000
Gyerekkajak..... 9.800	Rézhegy 100 grain, 125 grain..... 100	Tenpoint Turbo X-2..... 238.000	PSE Bruin..... 86.000
Úvegzsákak botlji..... 12.000	Műanyag toll 4"..... 150	Tenpoint Titan SE..... 144.000	A RÉVÉSZ KÉSES MÜHELY TERMÉKEIBŐL
Történelmi fj..... 26.000	Pulycalott 4"..... 100	Tenpoint Magnum X-2..... 219.000	Juhászkesz 2 paklis agancs..... 5.900
Reflexkij..... 32.000	Wax..... 1.300	Tenpoint Titan II..... 139.000	Juhászkesz 2 paklis cell..... 5.600
Reflexkij komplett..... 65.000	Tegez..... 5.500	Mathews Legacy..... 244.000	Vadász zsebkés agancs..... 6.400
Reflexkij komplett..... 65.000	Kanvédő..... 2.350	Mathews Conquest 3..... 261.000	Vadász zsebkés fa..... 5.100
Írányzék..... 3.500	Tab..... 2.100	Mathews QZXL..... 244.000	Gránczi bicska agancs..... 4.100
Vadászírnyezék..... 6.000	Lőlap terem..... 1.150	Mathews Ultra 2..... 220.000	Szalonnázókés agancs..... 12.000
Kifutó..... 2.500	Lőlap 80 cm belső..... 250	Mathews FX..... 151.000	Vadásztör fa..... 10.000
Bergér..... 3.300	Lőlap 80 cm..... 590	PSE Edge..... 86.000	
Stabilizátor..... 7.500	Alattalakos lőlap..... 400-990		
Estalon aluminiumvessző..... 2.000	Polyfoam vesszőfogó..... 13.900		
Carbon vessző..... 2.000	Vesszőkihúzó gumí..... 1.650		
Számszerjívessző..... 1.700			

STRAUSS METAL BIZTONSÁGTECHNIKA * 7630 PÉCS, MOHÁCSI ÚT 107. * TEL.: 72/511-707, 72/511-706
FAX: 72/313-316 * INFO@STRAUSSMETAL.HU * WWW.STRAUSSMETAL.HU

Biztonsági fegyverszékény..... 49.157	Pisztoly(trezor) (bútor)..... 53.129	Pisztolyoszékény..... 111.953
Pisztolykiszett löszertárolóval..... 5.910	Pisztoly(trezor) (fali)..... 40.168	Pisztolyoszékény (16ajtós)..... 119.025

RÁBAI Kft. HUNOR VADÁSZBOLT * BÉKÉCSABA ZSIGMOND U.10. * TELEFON: 66/451-171

ZASTAVA VADÁSZFEGYVEREK	222-223..... 125	270 Win..... 155	Match 4,5..... 500
222 rem., 223 rem..... 134.000	30-06..... 145	22-250..... 165	Pro Match 4,5..... 470
30 06, 7x64, 243 Win., 8x57..... 144.725	7x64..... 145	9,3x62..... 305	Pro Magnum 4,5..... 580
22-250..... 154.725	308 Win..... 145	GAMO LÉGFEJFEGYVEREK	Round 4,5..... 600
7 rem. mag., 300 Win. mag., 9,3x62..... 154.725	7,62x54R..... 144	Hunter 440 4,5; 5,5..... 50.000	4 db-os fegyverszékény..... 38.750
300 Win. mag stutzen..... 167.225	243 Win..... 155	Shadow 1000 4,5; 5,5..... 41.000	8 db-os fegyverszékény..... 52.500
375. H&H..... 174.000	7 rem..... 215	GF 20 4,5; 5,5..... 46.000	
30-06. stutzen..... 157.225	300 Win..... 235	GAMO LÉGŐSZERÉK	
PRIVI PARTIZÁN LŐSZERÉK	8x57 JS..... 165	Master point 4,5..... 600	

S. P. JAGD-VADÁSZÜZLET * 1238 BUDAPEST, LÓÁLLÁS U. 12. * TEL.: 1/285-6162 * FAX: 1/284-9671
E-MAIL: UZLET@SPJAGD.HU * WWW.SPJAGD.HU * NYITVA: H-P 7,30-15,30-IG, Cs: 7,30-19-IG

RUHÁZAT, LÁBBELI	Férfi ing zöld kopatott..... 5.250	Zokni hosszúterd..... 750	Tölténytartó..... 1.375
Csongombos kardinán..... 6.250	Vadászkalap..... 4.250-tól	Leszák..... 22.500	Sörös készlet..... 2.875
Munkás kardinán..... 6.000	Wax kabát..... 12.500-tól	Olang bakancs..... 25.200	Watzmann készlet..... 2.875
Szarvas hímzésű kardinán..... 4.875	Zsávyó mellény kopatott..... 9.000	Watzmann csizma..... 38.500	Likőrös készlet..... 1.625
Mellény szarvas mintával..... 3.750	Mellény vízlepergetős..... 8.500	Le Chameau neocsizma..... 42.000	EAGLE EYE OPTICS TÁVCSÖVEK
Mellény bőrös zsebes..... 5.750	Nadrág zsávyó..... 6.875	Le Chameau neocsizma csatos..... 33.000	Távcső világító 3-9x50..... 24.375
Pulóver kacsá mintával..... 4.500	Nadrág zsávyó béllett..... 8.125	Le Chameau csizma szőrmes..... 38.750	Távcső 4x20..... 3.000
Pulóver munkás fazon..... 6.000	Nadrág kopatott/vászon..... 6.375	Olang bakancs Explorer kivethető béleléssel..... 23.500	Távcső 4x25..... 2.563
Pulóver thermo-text..... 8.500	Nadrág lesre..... 8.500	Olang csizma béllett Canadian..... 12.000	Távcső 3-9x40..... 13.000
Pulóver cipzáras nyakú..... 6.000	Kabát Hunter Belfast..... 19.500	Olang bakancs Cortina..... 14.990	Távcső 4x32..... 9.125
Pulóver terepbeütés..... 5.250	Kabát Hubertus..... 20.625	Olang bakancs Sappada..... 21.800	Távcső 6x40..... 9.750
Pamut ingpulóver..... 5.000	Vadászöltöny..... 28.500-tól	Meindl bakancs Explorer kivethető béleléssel..... 30.625	Távcső 7x50 céltávcső..... 23.750
Polár vastag kabát..... 12.000	Dzseki műbárány/thakay..... 13.250	Meindl cipő El Paso..... 27.500	Távcső 10x50 céltávcső..... 25.000
Polár kardinán beütés..... 7.500	Kötött kesztyű/kegy..... 1.625	Meindl cipő El Paso..... 31.875	Távcső 7x50 e világító..... 31.250
Polár kardinán sima..... 6.250	Kötött kesztyű..... 875	Cseh csizma neoprém csipzáros..... 21.500	Távcső 10x50 e világító..... 32.500
Polár pulóver..... 6.250	Kötött kesztyű kapucnis..... 1.275	Cseh csizma béllett fűzős..... 9.750	Távcső 3-12x44 e világító..... 22.500
Férfi ing pamut..... 5.625	Szaká zsávyó..... 2.500	Liefelief csizma..... 13.750	Távcső 3-9x40 e világító..... 18.750
Férfi ing felül..... 6.000	Zokni boka..... 375-től	Fegyverszj..... 1.875	Fegyverszékény 5 fegyv..... 40.000
Férfi ing egyzínű zöld..... 6.000	Zokni térd..... 625	Puskatok..... 4.125-től	

SZENDI ÁLLATOS BOLT – KISÁLLATELEDEL ÉS FELSZERELÉS * BUDAPEST, XII., SZENDI ÁROK 1. * TEL.: 30/9336-802
E-MAIL: SZENDIALLATOSBOLT@AXELERO.HU * HTTP://WEB.AXELERO.HU/SZENDIALLATOSBOLT/ * NYITVA: H-P 9-18-IG, SZ 9-13-IG

AKCIÓK	Pedro kutyatáp..... 230/kg	Pedro macskatáp..... 240/kg	Felix cica pástétom..... 169/200 g
Eukanuba felnőtt minőségi kutyatáp..... 700/kg	Száraz tészta..... 120/kg	IAMS min. macskatáp..... 900/kg	Pedro 1160 g kutyakonzerv..... 363/kg
Eukanuba kölyök min. kutyatáp..... 750/kg	Royal Canin min. macskatáp..... 611/0,5 kg	Happy Plus 1200 g kutyakonzerv..... 278	Hill's min. kutyatáp..... 975/kg

TREZOR-LIKTOR Kft. * 5600 BÉKÉCSABA, ILLÉSHÁZI ÚT 18. * TEL: 66/453-540 * FAX: 66/546-370
SAFETY@TREZOR.HU * WWW.TREZOR.HU

FEJYVERTÁROLÓK	11355 Csizmafogas..... 4.668	11701 Diána 7 Fegyverszékény Elektronik zárral..... 124.480
11320 Fegyverkazetta sima, 280x180x60..... 6.528	11360 Fegyvertároló/márok 30b., 300x270x400..... 129.380	1600x590x280..... 124.480
11330 Fegyverkazetta rögzítővel, 280x190x60..... 8.048	11690 Diána 5 Fegyverszékény, 1500x376x260..... 43.380	11721 Diána 10 Fegyverszékény Elektronik zárral..... 139.980
11340 Löszertartó I., 110x110x60..... 2.498	11700 Diána 7 Fegyverszékény, 1600x590x280..... 87.890	1600x750x350..... 139.980
11350 Löszertartó II., 220x110x60..... 3.138	11720 Diána 10 Fegyverszékény, 1600x750x350..... 104.480	

VADÁSZ HORGÁSZ BOLT * 5520 SZEGHALOM, KOSSUTH L. U. 10/1. * TEL./FAX: 66/470-223 * MOBIL: 70/275-9453, 70/310-1594

HASZNÁLT FEGYVEREK	TOZ B 22..... 15.000	Röhm 8 mm..... 13.000	Red Point Fomei 1,5-6x42..... 45.990
MC 21 12-es..... 53.000	IZS 12-es..... 55.000	ÚJ LŐFEGYVEREK	Fomei 7x50..... 41.990
IZS 58 12-es..... 46.000	IZS 18MH 222 Rem..... 61.000	CZ 550 Luxus 30-06..... 175.000	Fomei 8x56..... 39.900
Merkel 12-es..... 35.000	Monte Carlo 16-os..... 29.000	IZS 43-10 410/70..... 93.000	Meopta 3-12x50..... 139.900
IZS 58M..... 36.000	IZS 58 16/70..... 26.000	IZS 27 EM 12/70..... 103.900	Meopta 7x50..... 85.000
Cseh angol agy 12-es..... 59.000	MAROKLŐFEGYVER	CZ 550 Lux kivethető tárral 243 W..... 193.600	Keresőtávcsvőek..... 10.000-59.900
Magyar FFG 7,62x54R..... 59.900	9 mm Browning Short FÉG..... 19.000	Huglu Bock 20/76..... 214.000	Létfegyverek..... 16.900-65.000
TASCO TÁVCSŐ 3X9X40-ÉS	GÁZ- ÉS RIASZTÓFEGYVER	CÉLTÁVCSÖVEK	Vadász-horgász csizmak..... 1.990-35.200
IZS 27E..... 65.000			

ZANAKO BT. * 2230 GYÖMRŐ, LEVÉL U. 6/A * TEL./FAX: 29/330-718, 29/333-952 * NYITVA: H-P: 8-18, SZO: 8-13 ÓRAIG

VADÁSZRUHÁZAT			
Lóden öltöny Tiroli fazon 100% gyapjú	35.400	Hiv. téli munkanadrág, pamut	9.850
Hosszú Hubertus gyapjú kabát	42.000	Vadász női hosszú blézer, gyapjú	22.350
Állógalérs öltöny dragonyos, 100% gyapjú	35.850	Vadász női midiszknya, gyapjú	11.250
Tiroli fazon poliészter öltöny	24.750	Vadász női miniszknja, gyapjú	9.750
Tiroli fazon kockás zakó kevert szál	19.050	Vadász női nadrág, gyapjú	12.150
Szafari öltöny, kevert len-vízkező anyag	36.000	Vadász női mellény, gyapjú	7.350
Szafari zakó 100% len vászón	23.850	Pelerin, gyapjú	37.500
Lóden kihajtos mellény agancsgombbal	14.850	Leszák, pufi bélessel, vízlepergetős	31.500-tól
Mellény selymszegővel, buklé	10.050	Overall steppelt, vízlepergetős	30.900-tól
Ötöly mellény selyem háttal	8.850	Teflon lóden, kantaros nadrág	17.850
Térndadrág, 100% gyapjú	10.800	Hivatásos munkaruha kabát pamut	16.350
Vesevédős 100% teflon lóden nadrág	18.000	Hivatásos mellény pamut	6.300
		Hivatásos mellény pamut	6.300
		Hiv. téli munkakabát, pamut	19.350

H & B VADÁSZATI KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * TEL.: 70/315-1314 * MONARCHIAVADÁSZBOLT@PRO.HU

Tölténnytartós vadászmellény	6.200	Vadászmellény teflonos.	8.800	Kamásli, 8 modell	2.900-tól	3 az 1-ben Camo Adv. Timber kabát, kivethető bélessel	65.900
Vadászmellény (zöld és 4-féle terepszínen)	6.000	Rövid ujjú vászón ing (zöld v. bézs)	2.900	Bivalybőr térdnadrág, M-XXXL	43.650	Bivalybőr hosszúnadrág	44.910
Vászón + bőr kombinációjú vadászmellény (telefonos)	14.900	T-shirt szalonkás himzéssel	2.900	Bivalybőr vadászmellény	45.900	Camo Max 4, 4-es szett kabát, nadrág, kesztyű, sapka	28.900
		Nyári sapkák, kalapok, 8 fazon, 7 szín.	1.500-tól	Bivalybőr vadászmellény	45.900	Angol vadászszekek 10 modell	8.900-tól
		Nyári vászón nadrág 15 modell, 7 szín.	5.900-tól				

Különböző valutanemekben között árac

MISTRAL-HUNGARIA VADÁSZATSZERVEZŐ IRODA * 1122 BUDAPEST, MOSZKVA TÉR 21. * TEL./FAX: 356-3035
MOBIL: 20/971-7779 * E-MAIL: MISTRAL.HUNG@MISTRAL-HUNGARIA.HU * WWW.MISTRAL-HUNGARIA.HU

MARALSZARVAS		KÖSZÁLI KECSKE		Kaukázusi köszáli kecske/túr, 9 nap,		
Oroszország, Kazahsztán, Mongólia, 9 nap, 1 maralbika	3.430 USD-től	Bezoár – Törökország, 8 nap, 1 bezoár-kecske	4.950 USD-től	1 túr	4.500 EUR	
British Columbia, 9 nap, 1 jávorbika	6.400 USD	Szibériai köszáli kecske, Kazahsztán – Kirgizia – Mongólia, 9 nap, 1 köszáli kecske	2.850 USD-től	BŐLÉNY – KANADA		
Kamcsatka, 14 nap, 1 jávorbika	7.500 USD			5 nap, 1 bölény		2.850 EUR
VADKAN		TANZÁNIA		VÍZI BIVALY – AUSZTRÁLIA		
Törökország, 7 nap, 1 kan	1.600 USD	7 napos kafferbivaly-vadászatok és klasszikus nagyvadszafarik Afrika vadban leggazdagabb területein Selous-Maszaj sztyeppe, kísért út magyar vadászoknak, 7 nap + 1 kafferbivaly	5.800 USD	7 nap, 1 vízi bivaly + 1 kan		5.200 EUR
9 nap, 1 urial	9.425 USD			ANTILOPVADÁSZÁTOK – AFRIKA		
7 nap, 1 kék kos	5.900 USD			Standard csomagoprogramok 7 vadásznappal Dél-Afrikában		
11 nap, 1 havasi juh	11.000 USD			3 varcokos disznó + 1 impala + 1 kudu vagy 1 oryx vagy 1 gnú		2.200 EUR
11 nap, 1 dallkos	12.200 USD			1 gnú + 1 vándorantilop + 1 blessbock + 1 duiker		2.350 EUR
14 nap, 1 stone kos	11.500 USD			1 oryx + 1 blessbock + 1 vándorantilop + 1 kántilop		2.300 EUR
12 nap, 1 Gobi argali	19.500 USD			1 jávorbika		2.350 EUR
12 nap, 1 Marco Polo	17.000 USD-től					

LEICA POINT * LEICA BEMUTATÓTEREM ÉS SZAKÜZLET * 1065 BUDAPEST, BAJCSY-ZS. ÚT 5.
TEL.: 483-0290, 20/9432-405, 70/299-4090

Árac euróban			
TÁVCSŐVEK			
Leica Trinovid 10x32 BN fekete	1.125	Leica Ultravid 10x50 BR fekete	1.780
Leica Trinovid 8x32 BN fekete	1.100	Leica Ultravid 12x50 BR fekete	1.780
Leica Trinovid 8x42 BN fekete	1.240	Leica Ultravid 8x50 BR zöld	2.050
Leica Trinovid 7x42 BN fekete	1.125	Leica Ultravid 10x50 BR zöld	1.670
Leica Trinovid 10x42 BN fekete	1.290	Leica Ultravid 12x50 BR zöld	1.780
Leica Geovid 7x42 BD	3.085	Leica Trinovid 8x20 BC fekete	470
Leica Trinovid 8x50 BN fekete	1.400	Leica Trinovid 8x20 BC ezüst	470
Leica Trinovid 10x50 BN fekete	1.510	Leica Trinovid 8x20 BC titan	470
Leica Trinovid 12x50 BN fekete	1.555	Leica Trinovid 8x20 BCA fekete	480
Leica Televid 77 ferde	1.135	Leica Trinovid 8x20 BCA zöld	480
Leica APO-Televid 77 ferde	1.600	Leica Trinovid 10x25 BC fekete	495
Leica Televid 77 egyenes	1.090	Leica Trinovid 10x25 BCA zöld	510
		Leica Trinovid 10x25 BCA fekete	510
		Leica Ultravid 8x50 BR fekete	1.615
		Leica Ultravid 8x20 Exclusive	625

TENGERDI VADÁSZATSZERVEZŐ IRODA * 8647 BALATONMÁRIAFÜRDŐ, VILMA U. 9. * FAX: 85/376-810
MOBIL: 30/939-8207 * E-MAIL: TENGERTI@AXELERO.HU * WWW.TENGERTI.HU

DÉL-AFRIKAI VADÁSZÁTOK (ÁRAC EURÓBAN)		2. csomag: 7 nap/5 nap vadászat kudu, oryx, hartebeest, sakál + ajándék 1 hartebeest tehén		10 utazási / 7 vadásznapp, trófeanagyság korlátozás nélkül	
1. csomag: 8 nap/6 teljes vadásznapp, transzfer, kísérés, vadász-jegy, teljes ellátás, szállás, vándorantilop, hókateju antilop, varcokos kan, impala, fehér farkú vagy csikós gnú, sakál, pávián elejtése	2.995/vadász	1/1 kisérsés esetén	2.375/16	3.490	
2/1 konstrukció	2.395/vadász	VADÁSZÁTOK TANZÁNIABAN (ÁRAC USD-BEN)		3.490	
2. csomag: 9 nap/7 teljes vadásznapp, transzfer, kísérés, vadász-jegy, teljes ellátás, szállás, vándorantilop, hókateju antilop, varcokos kan, impala, kudu vagy oryx, sakál, pávián elejtése	3.295/vadász	Csomagát egy bivaly elejtése esetén		4.900	
1/1 konstrukció	2.695/vadász	1/1 esetén	7.400/vadász	8.980	
2/1 konstrukció	2.395/vadász	2/1 esetén	6.400/vadász	3.400	
VADÁSZÁTOK NAMÍBIABAN (ÁRAC EURÓBAN)		Csomagát kettő bivaly elejtése esetén		550	
1. csomag: 9 nap/7 nap vadászat kudu, oryx, hartebeest, varcokos kan, sakál, vándorantilop + ajándék szavanal rendelkező nőnémet antilop	3.490/16	1/1 esetén	8.800/vadász	VADÁSZÁTOK OROSZORSZÁGBAN (ÁRAC USD-BEN)	
1/1 kisérsés esetén	3.290/16	2/1 esetén	7.750/vadász	Óriás jávorszarvas vadászata	
2/1 esetén	3.290/16	VADÁSZÁTOK KAZAHSZTÁNBAN (ÁRAC EURÓBAN)		Sikeftajd és nyirfajd vadászata	
		Belföldi transzfer, ellátás, kísérés az árban		980	
		Akcións köszáli kecske vadászat		2.450	
		12 utazási / 7 vadásznapp, 110 cm trófeanagyságig		5.200-tól	
				Hiúz vadászata	
				2.650-tól	
				Kamcsatki barnamedve vadászata	
				7.500	
				KIRGIZISZTÁN	
				Marko Polo Argali vadászata	
				20.000	

KISS AND KOLLÁTH * TRADING DEPOSIT PARTNERSHIP * 2120 DUNAKESZI, FÓTI ÚT 23. * TEL.: 27/540-160
FAX: 27/540-161 * E-MAIL: KOLLATH@MAIL.DIGITEL.2002.HU

Kafferbika vadászat Zimbabweban, 2x1	USD 5.950/vadász	Kanadai jávorbika, fekete medve, erdei farkas	USD 7.500/vadász	Vadlúd vadászata az északi sarkkörön túl	USD 1.100/vadász
Fix ár, rejtett költségek nélkül!	5.950 USD/vadász	Köszáli kecske vadászata Kirgizában (közép-ázsiai lbex) méretkorlátozás és felár nélkül!	USD 3.900/vadász	Euresztáni és Kubán Thur, gímszarvas	USD 3.700/vadász
Kafferbika vadászat Zambiában, 4x2	USD 5.950/vadász	Marco Polo vadászata Kirgizában	USD 19.000/vadász	Európai hiúz	USD 2.200/vadász
Fix ár, rejtett költségek nélkül!	3.990 EUR/vadász	Marco Polo vadászata a Pamirban	USD 19.000/vadász	Farkasvadászat Közép Oroszországban	USD 1.800/vadász
Dél-Afriki sörényes juh és Thar csomag	EUR 3.990/vadász	Óriás jávorbika-vadászat Csukotkán és Magadánban	USD 7.400/vadász	Maral bika, szibériai őzbak és köszáli kecske vadászata az Altajban	USD 3.800/vadász
Sálak	1.600-3.000	Szibériai őzbak vadászata Cseljabinszkban	USD 1.200/vadász	Óriás vadkan és szika szarvas vadászata a Távol-Keleten	USD 1.450/vadász
Kalapak	6.500-8.500	Tavaszi medve vadászata Magadánban és Kamcsatkán	USD 7.200/vadász	Tavaszi barnamedve-vadászat Szibériában	USD 3.600/vadász
Kis méretű bőr váltáska	16.800	Kanadai feketemedve-vadászat	USD 2.700/vadász	<i>Oroszországi vadászatok szervezése 30 éves helyismeret alapján!</i>	
Közepes méretű bőr váltáska	19.620	Európai jávorbika, barna medve és vadkan vadászata Novgorod megyében (méretkorlátozás nélkül) USD 2.220/vadász			
Nagy méretű bőr váltáska	19.920				
Az erdészetek összesített megrendeléseikre ár-engedményt kaphatnak!					
A kereskedőket nagykereskedelmi áron szolgáltatjuk ki.					

BENKOVICS AUTÓCENTRUM * HIVATALOS NIVA TRUCK MÁRKAKÉPVISELET ÉS SZERVIZ * 2400 DUNAÚJVÁROS, LOKOMOTÍV ÚT 7.
TEL./FAX: 25/503-315; TEL.: 25/503-316; 20/926-9833 * E-MAIL: KIA@MAIL.UTI.HU

NIVA 4X4 TEHERGÉPKOCSIK		Garancia: 1 év kilométerkorlátozás nélkül.		D 90/100 EU3		Köldlampa (24 V)			
Típus, száll. személyek száma, platóméret				DAEWOO D-LINE				Légrugós vezetékű (24 V)	
Niva Truck 2346 Farmer, 2 f6, 1900x1600				Alvázak: K / N / L / EL / SL				Klíma	
Niva Truck 23464 Farmer, 2+2 f6, 1600x1600				D 60-75/100 EU3				Kompresszortartó kialakítás	
Niva Truck 23461 Farmer, 5 f6, 1200x1600				23.200/23.500/24.000				Állófűtés Eberspacher (gázolajos)	
Niva Truck 2329 Pick Up, 5 f6, 1200x1600				6+1 sebességes ZF váltó (EURO)				Daru felszerelés	
A fenti típusok egységesen benzinüzemű, 1690 cm³ hengerekénti befecskendezésű, szabályozott katalizátorral, EURO-III minőségű motorral szereltek.				Cummins ISBe 150 LE motor (EURO)				Segédkihajtás + hidraulika szivattyú	
				D 90/100 EU3				Szélesített tükörszár	
				25.300/25.500/26.150				Rakományrögzítő fül	
				6+1 sebességes ZF váltó (EURO)				Szerszámosláda	
				Cummins ISBe 150 LE motor (EURO)				Rádiómagnó (24 V)	
				4x4 változat				Immobliiser (24 V)	
				Alvázak: N / L				Elektromos ablakemelő (24 V)	
				D 75/100 EU3				Központi zár + riasztó (24 V)	
				37.460/37.850				55.000	

PANNONVAD VADÁSZATSZERVEZŐ IRODA * 2083 SOLYMÁR, ERDŐ U. 24. * TEL.: 26/363-104, 26/560-287
FAX: 26/361-302 * MOBIL: 20/943-5654 * E-MAIL: PANNONVAD@AXELERO.HU

Árac euróban.		Eléjtési díjak	
DÁMBIKAVADÁSZAT ROMÁNIABAN		2,5 kg-ig	
A magyar határ közelében, nem bekerített területen, szept. 1-jétől: 3 nap vadászat, 4 éjszaka vadászházban, teljes ellátás, kísérés 1/1, szállás a területen, tróféák kifűzése, állatorvosi és a tróféák kivételéhez szükséges okmányok, fegyverbevételi és vadászati engedély		350	350
		2,5-3 kg	650
		3 kg-tól	650
		10 g-onként	+10
		ÉRMES VADKANOK VADÁSZATA ERDÉLYBEN	
		Aug. 1-jétől les- és cserkélővadászat vadkanra. 3 nap vadászat, 4 éjszaka szállással vadászházban, teljes ellátás, kísérés 1/1, agyarak kifűzése, kivételhez szükséges okmányok, fegyverbevételhez és vadászathoz szükséges engedélyek	
		20 cm-es agyaru kan elejtési díja.	
		900	

Börze

Rovatunkban a magánjellegű (pl. használt termékek, munkát keres) apróhirdetéseket – amennyiben terjedelmük nem haladja meg a 150 leütést – ingyen jelentetjük meg. Az ennél hosszabb hirdetéseket átszerkesztjük, illetve nem közöljük. Amennyiben szeretné megjelentetni a 150 leütésnél terjedelmesebb apróhirdetését, belföldi postautalványon lapzártáig (minden hónap 5-e) juttasson el címünkre minden 10 leütésért 110 forintot (a 150 leütést meghaladó szövegrészt). A nem magánjellegű (pl. szolgáltatás, munkát kínál, oktatást vállal) apróhirdetésekkel kapcsolatban felvilágosítást szerkesztőségünkben kérhetnek. Apróhirdetést kizárólag írásban (e-mail, fax, levél) fogadunk el. A szövegeket szerkesztve közöljük, az esetleges nyomdahibákért felelősséget nem vállalunk.

Munka

Felsőfokú vadgazd. végzettséggel, szakmai gyak.-tal, alapf. német nyelvtudással, B Mgv kat. jogosítvánnyal munkát keresek, dunántúli nagyvadas területen. 30/214-4623

Oktatás

Az állami vadászvizsga szóbeli követelménye reális áron megrendelhető. 20/427-3588

Renkecz József vadg. szaktanfolyam-szervező!

Referencia 200 fő sikeres vizsgát tett vadász! 70/337-1197, renkeczjoschka@freemail.hu

Fegyver

Eladó 12/70 Simson Suhl bock, 761 mm cső, 1 elsütő billentyűs, ejektoros sörétes csere is érdekel. 75 E Ft. 30/404-2267

Angol sörétes 12/70 ejektor, 76 cm csőhossz, 1/4, 3/4 szűpotban, igényesnek eladó. 306-5918, este 18-21

KUTENICS FEGYVERMŰVES

Jevítés, bormítés, agyfűkésítés, távcsőszereles RECKNAGEL anyagok felhasználásával, raktárral, vagy igény szerint megrendelés alapján.

2837 Vertesszőlős, Múzeum u. 28.
Tel.: 34/379-092, 20/316-1195
<http://kutenics.hu>

Vissza a természethez?

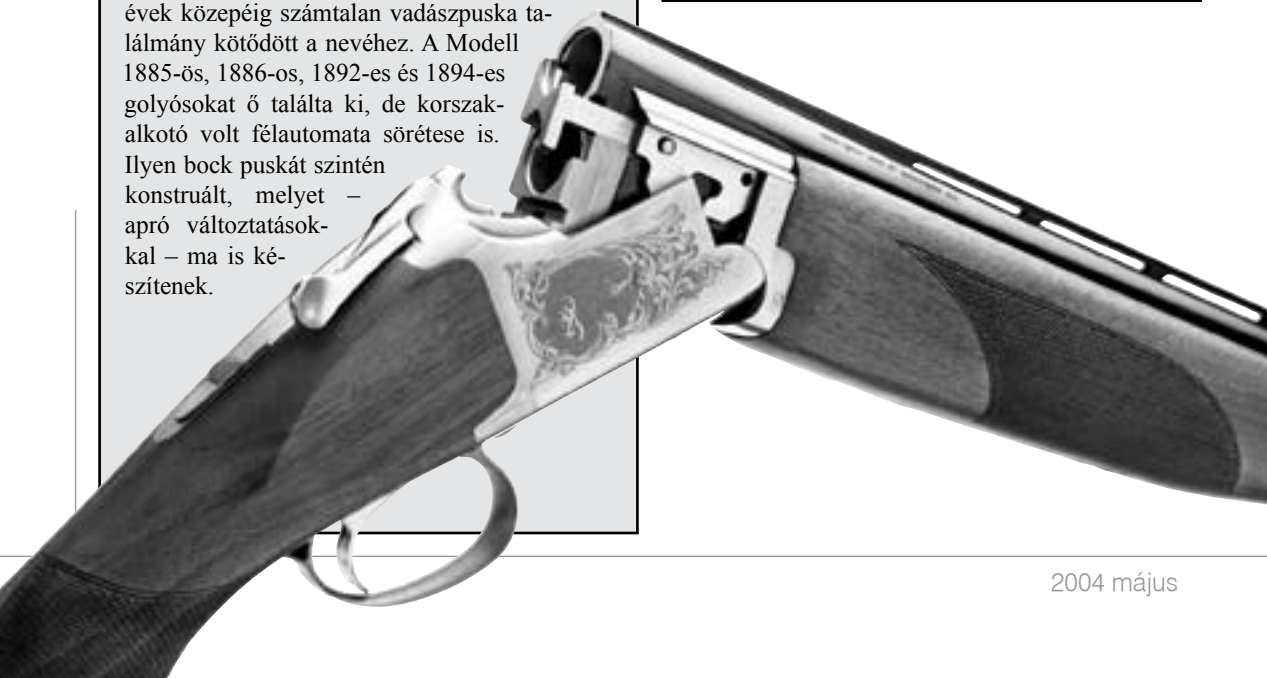
Egyik legfontosabb apróvadunk a fácán. Nem csoda, ha minden vadász minél többet szeretne látni és persze löni belőle. Az intenzív tenyésztés egy időben megoldást kínált, ám ma már egyre inkább előjönnek e tenyésztési módszer fonákságai. Az így nevelt fácánok kiszorították a törzsállományt a területről, nem eléggé életképesek – hogy csak a leggyakoribb kifogásokat említsük. Mi tehát a megoldás? Talán a hagyományos kotlóstyúkokkal történő keltetést kellene visszaállítani? Netán a természetben élő törzsállományt kell óvni, szaporítani, esetleg, vissza telepíteni? Cikkünkben ezekre a kérdésekre keressük a választ.

Júniusi számunkból...

John Browning hagyatéka

A névadó, John Moses Browning egyike volt minden idők legnagyobb fegyverkonstruktőreinek. Az 1880-as évek derekától az 1920-as évek közepéig számtalan vadászpuska tálalmány kötődött a nevéhez. A Modell 1885-ös, 1886-os, 1892-es és 1894-es golyósokat ő találta ki, de korszakalkotó volt félautomata sörétese is. Ilyen bock puskát szintén konstruált, melyet – apró változtatásokkal – ma is készítenek.

Bivalyok nyomában

A kafferbivalyt minden vadász ismeri. Szerepel valamennyi Afrika-könyvben, sőt a szerencsésebbek már vadásztak is rá. Ám nem a kafferbivaly az egyetlen bivaly, amelyre vadászni lehet. Az ázsiai vízbivaly szarva szintén csodálatos trófea, csak éppen eredeti élőhelyén már nem igazán lehet vadászni rá. Ezért e faj kívánatos trófeájáért kicsit messzebb kell utazni, egészen pontosan Ausztrália északi részéig. Itt vadon élnek e pompás fekete állatok, melyek elejtése igazi vadászkaland.

2004 május

KALANDRA FEL!

MITSUBISHI PAJERO PICK UP 2.5 TD EK GL
a Duna Interservice-nél,

TEREPJÁRÓ
FELSZERELÉSEK
a Carryboynál!

10% EU árelőny

3 999 000 Ft + áfától

Árfolyamváltás esetén a forintárak módosításának jogát fenntartjuk! A képen látható modell illusztráció.

Magyarország legnépszerűbb Pick Up modellje 10% EU árelőnnyel most még megvásárolható a Duna Interservice-nél a raktárkészlet erejéig.*

Hogy igazán készen álljon a kalandokra, terepjáró felszerelések és kiegészítők széles választékával várja Önt a Carryboy.

* Az áfa még visszaigényelhető!

MITSUBISHI

DRIVE ALIVE

www.mitsubishi.co.hu

DI Duna Interservice

www.dunainterservice.hu • ertek@dunainterservice.hu

INTERSERVICE ÓBUDA
INTERSERVICE BELVÁROS
INTERSERVICE ANGYALFÖLD
INTERSERVICE ÉRD

1037 Budapest, Zay u. 24. Tel.: 388-9175
1012 Budapest, Alkotás u. 20. Tel.: 202-5180
1134 Budapest, Róbert K. krt. 47. Tel.: 350-2121
2030 Érd, Piroska u. 14. Tel.: 23/361-360

CARRYBOY HUNGARY

MITSUBISHI MODELLEK CARRYBOY ÖLTÖZETBEN

2040 Budaörs, Kinizsi u. 26. • Tel.: 23/430-977 • www.carryboy.hu • info@carryboy.hu

...hogy mindent tisztán lásson!

IR 780 WP
vizálló
2,4x nagyítás

IR 750
fémváz
2x nagyítás

éjjellátók

IR 760
3,1x nagyítás

Vivitar®

látcsövek

8x56

9x60

ERVA

Fotó-Optika Canon Fotószaküzlet
1072 Budapest, Klauzál tér 13.

Tel.: (1) 352-8183, (1) 352-8191, (1) 461-0889 • Fax: (1) 461-0890

www.ervafoto.hu • www.vivitar.com